

KÜRTÖS

XVIII. évfolyam 4. szám

Közéleti havilap

2020. április

Ára 0,50 EUR

Ha eljön a virágvasárnap...

Közel száz év elszakíttottsága sem tanított meg még minket eléggé, hogy a teher, mit a lelkünkben hordunk, nem osztható. Nem tanultuk meg, hogy a történelem megismétli önmagát, mindig és mindig, hiába akarunk mást hinni, és ezt másokkal is elhithetni. A mi igazságunk csak számunkra igaz, csak a nemzetben élő, lélegző megannyiunk darab kenyere, az utolsó morzsáig. Ebből sütötték drága édesanyák szorgos kezei az útravalót, ezt visszük magunkkal, ha elindulunk a sorsunk gyalogútjain, így tanítjuk gyermekeinknek, s ők

majd az övéiknek. Az új tavasz új reményt hoz, így tartották az öregek - vajon a miénk is? Száz év megtanított-e már minket arra, hogy aki pálmaágakkal, üdvrivalgással, éljenzéssel fogad minket, aki hamis szeretettel és barátsággal hízelgi be magát a szívünkbe, az ugyanilyen hamar el is árulhat, meg is tagadhat, ha már nem érzí szükségét a jelenlétünknek?

Valahol, a Kárpátok bércei alatt megértették ezt, valahol, ahol nem hisznek már az ígéreteknek, nem hisznek már a hamis kézfogásokban és vállveregetésekben. Egy büszke nép, egy régen büszke nemzet utolsó fiai felemelték a fejüket, helyettünk is, hogy szembenézzenek az árral, hogy a maradék hazát el ne hordja a tajtékzó, zavaros víz, hogy hirdessék, elfut a víz, csak a kő marad, de a kő, az marad.

És mi marad nekünk? Van-e még hitünk felállni innen, a lojalitás árnyékából, a mindig és mindenkinek megfelelni akarásból, az ígérgetésekből, a halogatások mocsarából? Meddig nyomaszt még minket a hallgatás terhe? Várni kell még, az apró, kis lépések ideje ez - halljuk az érvelést. De leszünk-e még elegendően évtizedek múltán is egy nagy lépéshez, egy nagy ugráshoz, mellyel letéphetünk néhány megérett csillagot Isten gyönyörű mennyboltjáról, hogy kívánhassunk magunknak még egy kis reményt, még egy kis erősítő hitet.

Jönnek újabb és újabb próbatételek, megmérettetünk megint, s ha nem tudjuk megválaszolni, ha nem tudjuk, merjük kimondani, mi mást akarunk, mi többet akarunk, mi jövőt és biztonságot akarunk a szülőföldön, lehet, hogy könnyűnek találhatunk. Ha nem tudunk mást, mint sorszámokért verekedni, mint

a biztos mögé bújva önös érdekeket közvetíteni az emberek felé, ha mi magunk sem hiszünk abban, hogy ez a kitaszítottságban is emelt fővel és egyenes gerinccel járó maroknyi nemzet többre is képes, akkor nem vagyunk érdemesek a bizalomra. „Nem tetszelegni kell, hanem segíteni“ - nem besorolni kell tudni magunkat listákra és rangsorokba, hanem alázattal szolgálni ezt a nemzetet, lehet-e ennél magasabb feladat mindannyiunk számára, ott képviselni az embert, a legmagasabb szinten, odalenn, közöttük, a mindennapok örömeiben

és fájdmában, megosztani a morzsákon és a szelet kenyéren is, ha Isten megajándékoz azzal a kegygyel, hogy adhatsz és kaphatsz abból, mit ő teremt.

Keresztényként mégis bizakodom, mert a kitaszítottságban és a mindennapok szegénységében is látom, hogy maradt még szeretet, maradt még emberi jóság, bizakodom, hogy ha eljön a virágvasárnap, elhozza nekünk a reményt azoknak, akik feltétel nélkül hiszik, van megbocsájtás, van nagyobb hatalom, mint az emberi, van a gyarlóságnál és a hiú gögnél magasabb eszme, hiszem, hogy van Feltámadás!

A Kárpát-medence ölelésében van egy nép, egy hajdan volt büszke nemzet, ezer sebből vérző, mégis mindig megújuló, önmagát újratertető nép. Évezredes gyökereit a gyilkos vas sokszor kivágta már, de új tavasszal újra sarjad a megbúvó gyökér, szárba szökken, kivirágzik, mint májussal az akác, otthont ad és meleget, enni, ha megéhezünk, szomjunkat oltja, ha fáradunk, hazát teremt, házat, hajlékot, egy helyet a világban, ahol otthon lehetünk mi is, szétszórva, de nem eltörpítve, megalázva, de nem porig rombolva. Ha eljön a virágvasárnap, elhozza majd mindenki szívébe a hitet: lehajtott fővel, csak a sarat és a port látjuk, de ha felemeljük a fejünket napot látunk, eget, csillagot és hegyet, szivárványt, melynek hídján állva, már minket is meglátnak, ahonnan már csak néhány lépés Isten biztosságát nyújtó, óvó keze. Merjünk hát felmenni arra a szivárványra, merjünk megérinteni, ne csak sárral dobálni a napot, merjünk ismét nagyok lenni!

Palócz

**„Gyötrelmek útja ez a diadalút.
Egyenesen a Golgotára fut,
Hol megácsolt keresztfa integet.
De égbe csak ez az egy út vezet!“**

K. Pecz Ilona

„KARANTÉNOS“ KÉNYSZERPIHENŐ

Szeretném hinni, hogy amikor e sorok napvilágot látnak, végetér(t) a koronavírus-járvány miatt sokunkat érintő karantén. Ahogy mondani szokás, minden rosszban van valami jó. Feltéve, ha kellő mértékben el tud(t)unk csendesni, és alaposan átgondoltuk, hogy mi mindenre ébresztett rá bennünket ez az egyéni, társadalmi és gazdasági életünket bizonyára hosszú időre hátrányosan érintő szörnyű világjárvány.

Megálljt parancsolt egy időre a koronavírus a mindennapi taposómalomnak, a napi rohanásnak, a felesleges jövés-menéseknek, a kulturálatlan szórakozásoknak. Nem mindegy viszont, hogy miként töltjük vagy töltöttük el a járvány okozta kényszerpihenő napjait, heteit. Először is, kellőképpen vigyáz(t)unk-e magunkra és másokra is a vírushatás elkerülése végett? Több időt szentel(t)ünk-e a családkunknak? Nekünk, hívó keresztényeknek jutott-e eszünkbe a szokottnál is többet imádkozni? Most és mindenekelőtt a koronavírus mielőbbi visszahúzódásáért, megfertőzött testvéreink mielőbbi gyógyulásáért vagy a megfeszített tempóban és hősiességgel dolgozó orvosokért, nővérekért, betegápolókért?

Az egyik magyarországi napilap mértékadó konzervatív online változatán olvastam „Ne kérdezzük, hol az Isten!” címmel a koronavírus kapcsán megjelent hosszú írást, amely azzal indít, hogy vegyük elő a józan eszünket, hagyjunk fel emberi gyarlóságainkkal, szálljunk le a magas lóról... Aztán az egyik bekezdésben a szerző felveti a kérdést: „Ne kérdezzük hát, hol az Isten?” Nyomban meg is adja a frappáns választ: „Ő a helyén van. Mi nem vagyunk a helyünkön. Mi tervezünk háborúkat, kegyetlenkedéseket, hódításokat, gyarmatosításokat, népiirtásokat. Emberkínzó és létgyalázó izmusokat hoztunk létre: kommunizmust, nácizmust, fasizmust, liberalizmust, globalizmust, genderizmust, és ezzel csak növeltük eredendő bűneink számát.”

Érdeklődéssel olvastam Székely János szombathelyi megyéspüspöknek az egyik katolikus hírportálon „Van mindebben valami nagy aránytalanság, hangsúlytvesztés” címmel megjelent jegyzetét. Ebben többek közt azt fejtegeti, hogy vannak az emberiségnek nagyobb bajai is, mint a koronavírus, de sajnos ezekre a bajokra szinte teljesen érzéketlenek vagyunk. Például arra, hogy körülbelül hat másodpercenként meghal egy gyermek a Földön az éhínség miatt, vagy a legalapvetőbb gyógyszerek híján. Holott az emberiségnek meglenne a lehetősége arra, hogy ezen segítsen: „Van a Földünkön bőségesen elég élelmiszer mindenki számára. Van elég repülőgép, hogy a szükséges segítség mindenhová eljusson. Mégsem mozdul meg a világ, hogy segítsünk a legszegényebb testvéreinken. Talán azért, mert ez az ő életüket fenyegeti, nem a miénket.”

Néhány bekezdéssel odébb pedig emlékeztet arra is, hogy mennyi lelki vírus terjed a világhálón, mennyi pusztító tartalom, és mint folytatja: „Ennek megállítására sem tesz semmit a világ, pedig gyerekek, fiatalok, emberek millióinak lelkét, szellemét, családi életét rombolja, sebzi. 1956 óta (Magyarországon - a szerk. megjegyzése) több mint 6 millió ártatlan, védtelen kicsi gyermek életét vették el még a születésük előtt. /.../ Van mindebben valami nagy aránytalanság, hangsúlytvesztés. Mi az, amire megmozdul a világ, és mi az, amire nem.”

Ez a karanténos kényszerpihenő nemcsak arra jó, hogy kifújjuk magunkat a napi taposómalomból, vagy hogy ilyen tájt nyugodtan, senkitől sem zavartatva elvégezzük otthonainkban a tavaszi nagytakarítást, vagy kertjeinkben a gyümölcsfák, bokrok megmetszését, a virág- és zöldségmagvak, palánták elültetését, vagy hogy többet tartózkodjunk a természetben a friss levegőn. Hanem arra is, hogy elgondolkodjunk életünk eddigi folyásán, a világ sorsán! Mert előbb-utóbb vége lesz a karanténnak, előbb-utóbb lecseng majd a koronavírus-járvány is, bár nem mindegy, milyen emberi, anyagi vagy gazdasági veszteséggel. Egyet biztosra vehetünk, más lesz az életünk, más lesz a világ, mint a koronavírus megjelenése előtt volt. De vajon sikerül-e majd kijutnunk saját emberi gyarlóságaink karanténjából?!

Bodzsár Gyula

Európa, az újkori Róma

Miközben az Európai Unió vezetői totális áruháború és sunyítással magukra hagyták az összes tagállamot, miközben ezek és ezek halnak meg a vírus okozta fertőzésben Európa-szerte, miközben a görög-török határon élet-halál harcot vívtak a hős görög katonák és rendőrök a Merkel mama által Európába invitált migráns hordákkal szemben, akiket melleleg a NATO-tag Törökország rendőrei és katonái segítettek, és akikre a NATO főparancsnokától még csak egy felemelt ujjnyi figyelmeztetésre sem telik, addig az Európa Parlamentben az emberi életek mentése és megvédése helyett is sokkal fontosabb kérdésekkel foglalkoznak. Nem fogják elhinni! A napokban fogadták el az új, európai gender-stratégiát, és újra a rendkívüli állapot meghosszabbítását célzó, magyarországi kormányrendelet „diktatórikus”, mint az emberekre és a társadalomra különösen veszélyes törvény hatásait tárgyalják. Pedig azt hihetnénk, hogy ebben az időben, amikor Európa legtöbb országában kijárási tilalmat rendeltek el a kormányok, amikor a bezzeg demokrata svéd kormány szuperkórházai már a nyolcvan év feletti beteget be sem viszik a kórházakba, és hagyják őket otthon meghalni, amikor a román kormány felfüggeszti az ENSZ Emberi Jogi Chartáját, a magyarok által demokratikus úton, kétharmados felhatalmazással felruházott magyar kormányt is megilleti az a jog, hogy úgy védekezzen a járvány okozta veszély megfékezésén, ahogy a legjobb belátása szerint ezt tennie kell. Az Európa Parlament szerint nincs erre jogunk, mint ahogyan a liberális félőrültek és elmebőrödött gyülekezete véli, arra sincs joga egy demokratikus kormánynak, hogy szuverén döntéseket hozzon. Miközben Németországban, Belgiumban, Franciaországban, Svédországban, Spanyolországban és az összes bevándorlók tömegét befogadó nyugat-európai országban a jöttment, ingyenélő, tudatlan hordák úgy flangálnak az utcákon, mint egy hétféle piknik idején, randalírozva, anarchista módon fittyet hányva bármilyen törvényre, járványügyi vészhelyzeti előírásra, szükségállapotra, és ezzel fokozva a járvány terjedésének a veszélyét, az ENSZ felszólította az európai országokat, hogy fogadjanak be további bevándorlókat a legnagyobb járvány közepette. Azon gondolkodom, vajon kik is irányítják ma ezt a világot? Nem tudom, hogy a józan ész vagy az évtizedeken át becsületesen dolgozó emberek ingerküszöbe mikor mondja fel a szolgálatot, és a népek mikor kergetik el bottal, karókkal és kapákkal a társadalmait eláruló, eladó vezetőiket? Nem tudom, de ez a nap hamarosan itt lesz. Mint az a nap is, amikor a hatalmas gazdasági válságot okozó, Európa gazdaságát a padlóra küldő járvány után munkájukat elvesztő európai polgárok, a bevétel nélkül maradó kis- és középvállalkozók milliói megelégednek, hogy a millió számra Európa invázióját előkészítő muszlim migráns hordák, az óáltaluk megtermelt adókból ingyen, munka nélkül, a bőkezű szociális segítségen élőködve, lakást, ellátást kapva feléljék a saját és gyermekik jövőjét.

Folytatás a 3. oldalon

Európa, az újkori Róma

És az a nap sincs már messze, hogy a recesszióba süllyedt országok, ezen jólétet biztosító segélyeket megvonva ezektől az ingyenélő hordáktól, belső polgárháborúk és lázadások poklába süllyednek, ha nem égne el! Mert az igazi célja is ez volt az Európát leigázni akaróknak. Elfoglalni Európát Allah nevében. Ha valaki úgy gondolja, hogy a fentebb felvázolt gondolatok valami jövőbeli regényből való idézetek, azokat el kell, hogy szomorítsam. Ehhez, a mára már egyértelműen bizonyított Soros György által finanszírozott európai fehér keresztény ember elpusztításának és felszámolásának útját előkészítő erőknél a táborához csatlakozott egy-két héttel ezelőtt a Magyar Országgyűlésben az az alja politikai ellenzék, akiket nyilvánosan is lehet immár az ország ellenségének nevezni, mert még arra sem volt hajlandó, hogy a II. világháború óta megélt legnagyobb katasztrófa idején a józan ész és a saját polgárai, ne adj' isten választói oldalára álljon, az általuk mindennél jobban gyűlölt Orbán-rezsim oldalán. Száz évvel a trianoni országvesztés után nyíltan elmondhatjuk, hogy ez a tehetségtelen, írástudatlan és undorító politikai megélhetési csürhe, akik ma nyíltan a demokratikusan megválasztott magyar kormány ellen láznak és lázítanak a hatalom megszerzése végett, ma ugyanúgy tennének és tesznek, mint száz évvel ezelőtt a nemzet és az akkori miniszterelnök gróf Tisza István gyilkosai, Károlyi Mihály, Szamuely Tibor vagy Kun Béla. A Gyurcsány vezette baloldali liberális, zöld és „lyobbikos“ elit szellemi színvonaláról egy korabeli vicc jut eszembe, amikor is Brezsnyev elvtárs egy Szibériában tartott pártgyűlésen, ahol mindenki szinte egyforma „egyenruhában“ volt, felállva így kezdi beszédét: Elvtársak, elvtársnők, matrózok! A titkár megböki: de Brezsnyev elvtárs, a matrózok ruhája keresztben és nem hosszában csíkos! Ha ezeken az embereken múlna, Magyarország már régen egy végtelenül eladósított, kiszolgáltatott és idegen kézre adott ország lenne, mindenféle jövőkép és elképzelés nélkül. Egy gyarmat lennénk, ahol az embereket szolgálként foglalkoztatnák a lábuk alól kilopott és eladott földeken, a saját hazájukban. Szerencsére a magyar nép többsége nem hisz már ezeknek a nemzetgyilkosoknak. Legálábbis nem olyan arányban, ahogyan azt ők szeretnék. Egyre világosabb mindenkinek számára, hogy a mai liberális globalista elit a végnapjait számolja, és kinkeservé-

ben kapálódzik még, hogy elhitesse az emberekkel, hogy valamit csinálnak. Nyugodt szívvel kimondhatjuk, hogy a mai kor liberalizmusa egyenlő a kommunizmussal, csak sokkal alattomosabb és aljasabb, mint a valódi kommunizmus és kommunisták egykoron. Mert minden látszat ellenére, ami úgy néz ki, mint a kommunizmus, úgy működik, mint a kommunizmus, olyan embertelen és istentelen, mint a kommunizmus, úgy viselkedik, mint a kommunizmus, az kommunizmus is! Sok nevék van az Európai Parlamentben is, de egy közös bennük. Európa népeinek és polgárainak elárulói és sirásói ők, akiket egy globalista hatalom irányít és pénzeli. NGO-k százait fizetik azért, hogy Európába hozza, irányítsa és itt is tartsa a muszlim világból beözönlő, fizetett hordákat. Ezeknek nevük is van, mint az Amnesty International, Migration Aid, Helsinki Bizottság, Társaság a Szabadságjogokért és még sorolhatnám. Ők védik és emelik a nemzeti törvények fölé az emberi- és szabadságjogok álcája mögé bújtatva az Európába tudatosan irányított és embercsempészek százai által exportált muszlimok tömegeit, jogi pénzügyi és egyéb szolgáltatásokkal ellátva őket az EU költségvetési pénzén, vagyis a miénken. Ki kell mondani végre, hogy megengedhetetlen, hogy egy illegális bevándorló, aki gyilkol, erőszakol és bünt követ el Európában, csak ezért kaphat jóval enyhébb büntetést, mert az ő emberi jogai és a törvények nem ismerete megvédi őt ettől. Az emberjogi és a hazai civil szervezetek és NGO-k által érzékenyített bírók úgy ítélnék el köztörvényes gyilkosokat, mintha bolti eladáson kapták volna őket. Meddig mehet még ez Európában? Meddig állhat egy illegális betolakodó, a nevét és korát bemondásra hazudó ember, egy becsületesen adózó, munkáját tisztességesen végző, családját nevelő hazai polgár felett? Sokan és egyre többen kérdezzük ezt! Most még csak kérdezzük, de eljön az idő, amikor az emberek már nem fognak kérdezni. Ezt láthatjuk, ennek lehetünk tanúi Görögországban, ahol a pusztítást végző és az országot kiárusító baloldali kormányzás után nagyon sok helyen a nép vette kezébe az irányítást. A mostani járvány jól mutatja, hogy az az eszme és elképzelés, ami egy lehetséges Európai Egyesült Államok vízióját vetítette előre, megbukott. Csak a szuverenitásukat megőrző nemzetállamok képesek cselekvésre és lakosaik, nemzetük megvédésére. Az

Európai Unió nevű gittegyelet, az ókori poshadt és saját mocskában fetregő Római Birodalmat meghazudtoló jelenében elbukott. Ugyanaz a sors várja, mint az egykori nagy birodalmat. A káosz! A saját országaikból kiutált és kiexportált tehetségtelen európai vezetői elit, akikre odahaza még egy takarítócéget sem bízának (elnézést kérve a becsületes munkát végző takarítócégektől) pedig mára egyértelműen levizsgázott és befüccsolt. Az Európai Unió elitje, a 2015-ben Európát elárasztó muszlim inváziókor azt állította, hogy a határokat nem lehet megvédeni, pedig az az ellenség igencsak látható volt fizikailag is. Ma, amikor egy láthatatlan vírussal állunk szemben, ami fenyeget minket, bebizonyosodott, hogy be lehet, és le is lehet zárni Európa határait. Bebizonyosodott, hogy hazudtak a nagy vezetők, Juncker, Timmermans, Tusk. Becsapták a polgáraikat. És ezt nem fogjuk nekik megbocsájtani. Az uniós vezetőknek ma hullaszaguk van, és ezt nem lesz könnyű lemosniuk magukról. Miközben adóink nagy részét még mindig a bevándorlók pátyolgatására, az őket kiszolgáló NGO-k fenntartására és nem a tagállamok valódi megsegítésére költenék, a valódi bajban Oroszország, Kína és a sokak által lenézett Kuba siet a végletekig kimerült európai orvosok és betegápolók segítségére, még ha igaz is lehet, hogy mindezt saját politikai tőkéjük erősítésének és befolyási övezetük kiszélesítésének céljából teszik valójában. És az EU nem akarja a saját érdekszféráját erősíteni? Olaszországban nagyon sok helyen bevonták az uniós zászlót, és helyette az orosz vagy a kínait húzták fel. Ha még valamelyik európai vezető számára nem világos a helyzet, ajánlom neki, hogy látogasson el az olasz Bergamóba. Eközben, hogy szót ejtsünk a szlovákiai állapotokról is, kicsit vidámabb vizekre evezünk. Állítólag megjött Kínából az a 200 000 gyorsteszt, melyet még az előző kormány rendelt. A gyorsteszt kínai szerencsesütinek van álcázva, és ha kétfelé töröd, egy cédulát találsz benne azzal a felirattal: Ön nyert, Önnek nincs koronavírus! Ettől jobban csak a már időközben leváltott Állami Tartalékalap elnökének, Kajetán Kičurának a húszéves fia járt, aki miután feltörte a gyorstesztnek álcázott szerencsesütit, azt a cédulát találta benne: Ön két belvárosi ingatlant nyert Pozsonyban. Gratulálunk!

Húsvét a Palócföldön

Mivel 2020-ban járásunkban, Ipolyszécsénykén kerül sor a VII. Palóc Világtalálkozóra, ezért lapunkban minden hónapban egy oldalon ezzel a témával, azaz a palócsággal foglalkozunk. Az írások szerzője a szécsényi Kubinyi Ferenc Múzeum igazgatója, Limbacher Gábor, aki a téma szakavatott ismerője. Cikksorozatunk nem titkolt célja, hogy népcsoportunkat, a palócokat, tulajdonképpen saját történelmünket még jobban megismerjük.

söpört, tapasztott, meszelt, egészen megfiatalodott a hajléka. Szerszámaint rendbe hozta, néha ki is fényesítette. Minden holminak, még a legkisebbnek is ragyognia kellett a tisztaságtól. Volt, ahol a gazda, miután az udvaron összegyűjtötte, rendbe tette minden munkaeszközét, imádkozott fölöttük.

Mikor a házával rendbe jött, akkor elhalt hozzátartozóira gondolt: sírjukat fölfrissítette. Rendbe hozták azokat is, akiknek már nincs családbeli gondozójuk.

Az ősi tavaszi lusztrációs (vezeklő, megtisztító) szokások az ember egészségének és jólétének biztosítására, a betegségek távoltartására, a háztájék és jószágok megoltalmazására irányultak.

Jézus a nagycsütörtöki utolsó vacsora alkalmával megmosta tanítványai lábát, példát adva az alázatos szeretetre. Ennek mintájára az idősebbeket a fiatalok megkövetik, vagyis bocsánatukat kérik, sok helyen kezét is csókolnak szüleiknek. Ezt a megkérlelést olykor a szülő gyermekével, a gazda béresével szemben is megtette. Néhol azokat is fölkeresték, akikről úgy érezték, hogy megbántották valamivel őket. A gyónni, továbbá búcsúba induló Hollókőn nemcsak hozzátartozóitól szokott bocsánatot kérni, hanem minden falubelitől is, akivel menet közben találkozott. A hangonyi gyónó így engesztelte hozzátartozóit: Jézus sebeire kérem, bocsásson meg, gyónni szeretnék!

Bodonyiak azt tartották, hogy Jézus nagypénteki halálakor vér folyik a pataokban. Ezért a karancskesziek is ekkor, nagypénteken éjszaka 12 órakor mentek a patakra vízzel. 12 órakor mosakodtak, és még haját is ekkor mostak, hogy szépek legyenek. Karancskesziben még halott visszatéréséről is beszéltek, hisz az Isten kínszenvedése és kereszthalála olyan szakralitás, amely az e világi teret és a túlvilágot egyaránt érinti, határaik elmosódhatnak. Ezért a Mátra vidéki palócok húsvétra cipót sütöttek felajánlásként halottaiknak, amelyet azután a szegényeknek ajándékoztak) hogy imádkozzanak elhunytjaikért.

A húsvéti feltámadás a kezdet, a megújulás szakrális-mágikus csomópontja az ünnepkörben. Az ájtatos nép a bibliai történekek szent idejébe jutva, a kereszthalál idejére „Rómába ment harangok“ visszatértek, vagyis a „glóriá“-t jelző harangszókor élte át első észleletként Krisztus feltámadását. A feltámadás e pillanata a vizeket mágikus erejűvé tette, ezért harangszókor mentek „glóriavízért“, amiben azután megfőzték a húsvéti sonkát és a kocsonyát (Karancskeszzi). A feltámadás szakralitása a megtisztulás szimbólumának számító tűz és víz, alapvető elemek liturgikus megszentelésével hangsúlyozódott a nép számára. Ezért a parasztság a vízkereszt szenteltvíz mellett, húsvétkor szentelt vizet használt. Mikor a templomból hazaérkeztek vele, megszentelték a házat, az ólakat, istállókat, mindent.

A virágvasárnapot követő három nap a fokozottabb lélekvizsgálat és böjt mellett hagyományosan a fizikai környezet, háztartás, lakás, porta éves nagytakarításának az időszaka. Lemossuk a mocskot, hogy megtisztuljunk.

A palóc ember megtisztította egész portáját. Kihordta az istállót, kijavította a melléképületeket,

Szenteltvizet a kútba is szoktak önteni kereszt alakban, mondván:

„Uram, Jézusom, tartsd meg, ami iszik ebből a vízből, egészségben jószágunkat meg magunkat is“ (Zagyvarékas). Locsoltak a szenteltvízből a tehénre is, hogy ne érje rontás. (Sajónémeti, Borsod m.) A feltámadás idejében megáldott húsvéti szenteltvíznek olyan ereje volt, hogy még betegek is gyógyultak tőle.

A Rómából visszatért harangok feltámadást jelző zúgása idején Eger környékén megrázták a gyümölcsfákat, hogy bő termésre támadjanak. E pillanat a megújulási szertartások mellett tisztulási rítusok alkalmául is szolgált. Féregűzés céljából a házat körülszepték vagy körülkolompolták, mondván: „Kígyó, béka, távozz el a háztól.“ A Kígyó feje immár eltápostott, a megváltásban lakóházuk is részesedjék. (Egerbocs, Egercsehi, Heves m.)

A szenteltvíz mellett a feltámadási szertartás másik fontos eleme a tűzszentelés. A szentelt tűzből szerzett parázs, „üszög“ szintén a paraszti élet sok területére közvetítette Jézus feltámadásának erejét. Az otthoni élet áldását szolgálta, hogy a nagypénteken kialudni hagyott családi tűzhelyen szentelt üszöggel gyűjtöttek be újra.

A tűz rituális kialakása jelezte az eddigi időszak elmúltát és megszűnését, helyet adva a feltámadás teremtő erejének, és általa az új tűznek. A szentelt üszögöt húsvétvasárnap hajnalban, napfelkelte előtt kivitték a szántóföldre, hogy a gabona ne üszkösödjék (Karancskeszzi). Sajóvelezden, Sajónémetiben (Borsod m.) a gyümölcsfák alá ásták el. Rimócon mindjárt a tűzszentelés után szaladtak a szentelt parázzsal a szántóföldre, biztosítani a jó termést. Az Ipoly mentén volt, aki a kenderföldre vitte, más a tűz, a villámcsapás vagy a betegség elleni szerként őrizte. Az egyházi szertartás mellett a palóc asszonyokhoz társulva, és a Szentírás szerinti vasárnap hajnali időben szentsírt látogatni kelt útra. A rimóciak szerint azért csak az asszonyok végzik, mert az Úr Jézus sírjához csak asszonyok mentek, s ők találták üresen azt. Visszatérőben a pereszlényiek (Presel'any nad Iplom, Hont m.), a mihálygergiek (Nógrád m.) lementek a patakra mosdani. Azt tartották, hogy „aranyvíz“-ben mosdanak, mert Jézus, amikor átment a Jordánon, aranyvízzel változtatta. A feltámadás e szent idejében a pereszlényi gazda húsvéti határkerülését végezte, a jó termés érdekében földjeit sorra körüljárva.

Az ünnepi étkezés előtt húsvéti szenteltvizet ivott mindenki (Zagyvarékas). Az ételeket az egyház meg is szentelte. Domaházán (Bocsod m.) a húsvéti ebéd maradékát másnapig az asztalon hagyták, nem szedték le, majd eltették, és különböző bajok orvoslására használták fel. A piros tojás egyben Jézus vérére és feltámadására emlékeztetett.

Az új ruhát húsvétra volt szokás elkészíteni, egyrészt, hogy az ünnepi misén megszentelődjön, másrészt, hogy viselője húsvéti megújulását segítse elő és jelezze.

Esterházy János Csábon

4

PRAGAI MAGYAR HIRLAP

A keresztényszocialista párt ipolyvölgyi gyűlései

A párt szervezetek mindenütt lelkes ünnepléssel fogadták Esterházy Jánost

Poszony, március 27. Esterházy János, a keresztényszocialista párt országos elnöke vasárnap résztvett a párt ipolyvölgyi gyűlésén. Mindenütt kitüntető lelkesedéssel és ragaszkodással fogadták a pártvezért és nagy tömegek hallgatták. Esterházy Jánost a vasárnapi körútján elkísérte dr. Gürtler Dénes körzeti elnök, dr. Schmidt Károly körzeti alelnök és Reichel Kálmán körzeti titkár.

Dél előtt 11 órakor Kováron rendezett a párt népgyűlést, amelyet Nászáli Gábor nyitott meg, majd átadta a szót dr. Gürtler Dénes körzeti elnöknek, aki meleg szavakban üdvözölte a párt országos elnökét. Röviden foglalkozott a politikai helyzettel és a kékkői járában lakó magyarság sérélmivel. Általános eljenzés között emelkedett szólamra Esterházy János. Örömmel állapította meg, hogy

az Ipolyvölgyében is nagy magyar tömeg sorakozik a párt zászlója mögé. Ez a vonzó erő, — egymond, — a propagandától függetlenül is, magában a keresztényszocialista programban és igazságban rejlik, amelyet a párt politikája képvisel és amelyet érvényesíteni törekszik. Pártunk olyan közállapotokat követel, amelyben mindenki egyformán megtalálja boldogulását.

A köztársaságban élő magyarság jogait követeli és olyan politikát akar, amely nem farag le semmit sem ezekből a jogokból, hanem kielégít minket.

A szónokok delután Csáb községbe mentek át, ahol a lakosság élén kiildöttséggel és rezesbandával fogadta az országos elnököt. A csábiak nevében Balga István járási képviselőtestületi tag üdvözölte Esterházyt és biztosította őt a község lakosainak törhetetlen ragaszkodásáról és hűségéről. A népgyűlés a kultúrházban folyt le, amelyet zsúfolásig megtöltött a lelkes hallgatóság.

Balga István megnyitó beszéde után dr. Gürtler Dénes beszélt nagy hatással a keresztényszocialista célkitűzésekről. Esterházy János itt is kifejtette a párt állásfoglalását a politikai élet számos fontos eseményével kapcsolatban és

tiltakozott az ellen, hogy gerinces ellenzéki politikája miatt államellenességgel gyanúsítsák a pártot.

Esterházy János beszédét színni nem akaró eljenzés fogadta. Reichel Kálmán körzeti

titkár buzdító szavaival ért véget a kitüntően sikerült gyűlés.

Este fél hat órakor Ipolybalog községben a szövetkezet udvarán rendezett a párt impozáns népgyűlést, amelyen Esterházy elnökkel élén ugyancsak résztvettek a szónokok. Pásztor István helyi elnök üdvözölő beszéde nyitotta meg a gyűlést. Utána dr. Gürtler Dénes tárta fel hatáson a magyarság egyházi, gazdasági és kulturális sérélmét, amelyeknek sürgős orvoslására van szükség.

A lakosság itt is lelkesen ünnepelte Esterházy pártelnököt, aki a gyűlés után meghallgatta az ipolybalogiai kívánságait és biztosította őket a

párt támogatásáról.

Esterházy János ipolyvölgyi körútjának sikere bizonyítja, hogy e vidék magyarságának jelentős része lelkes meggyőződéssel ragaszkodik a keresztényszocialista párthoz.

szervezet elnökének köszöntőjével nyílt meg. Ő ismertette a vendégekkel a csábiak törhetetlen ragaszkodását és hűségét magyarságuk iránt, majd felkérte Esterházyt, hogy szóljon az egybegyűtekhez. Ő beszédében elismerte, hogy Csábon, katolikus magyar falu lévén, igazi tömeg sorakozik fel a keresztényszocialista zászló alatt, s ígérte, hogy megválasztása esetén az egész szlovénközi magyarságért fog síkra szállni, amelyet az utóbbi időben igen sok sérelem ért. A csábiak bizalmát megköszönve intett búcsút, hogy késő délután Ipolybalogon folytassa misszióját. Eljenzés közepette távozott községünkől.

Nyolcvanöt év elteltével ez a páratlan esemény valamennyiünk emlékezetéből kikopott, éppen ezért kisebb csoda az újrafelfedezése. Mivel az Ipoly mentén csupán három helyen (Kóvár, Csáb, Ipolybalog) tartott a párt ilyen jellegű kampányrendezvényt, joggal feltételezhető, hogy Csáb, mint manapság is, úgy túl nyolcvan évvel ezelőtt szintén e térség magyar védőbástyájaként és végváraként működött, ami jogos büszkeséggel tölt és kell hogy töltsön el bennünket! Esterházy gondolt ránk, eljött közénk, bízott bennünk!

Igazi keresztény és hithű magyar ember létre igazságtalan bánásmódban részesült, elnöki kegyelemmel életfogytiglanát töltve hunyt el mostoha körülmények között a csehországi Mirovban. Ezen erényei, valamint a népek - csakúgy mint a szlovákok és magyarok - testvérségét hangoztatva méltón érdemi meg, hogy máig lezáratlan ügyében végre előrelépés történjék. Ezen a felettébb felemás pajzson talán az első repedés lehet az, hogy pár éve Alsóbodokon újratették, és 2018 novemberében a Szentszék engedélyezte boldoggá avatási eljárásának megindítását.

Reméljük a legjobbakat, s mi, csábiak legyünk igen büszkéek arra, hogy mára legendává vált mártírunk egykor köztünk is járt!

Miskei Ferenc

1935. március 24-ét írtak. Akár egy átlagos vasárnap is lehetett volna a két világháború közötti Csáb községben. Reggel az emberek felébredtek, kifényezték, majd felhúzták száras csizmáikat, és elmentek a Molnár atya által celebrált szentmisére, majd délután kisebb-nagyobb háztáji gondjaikkal voltak elfoglalva. Csakhogy, mint utólag kiderült, nem így történt...

Szerte a faluban mindenki izgatottan várt valamire vagy valakire, amiről a nótáikat próbálgató helyi rezesbanda is tanúbizonyságot tett. A kora délutáni órákban pedig egy kisebb tömeg zsúfolódott össze a helyi kultúrház előadótermében azzal a céllal, hogy meghallgassanak egy politikai kampánybeszédet, 1935 ugyanis választási év volt Csehszlovákiában, mégpedig annak prágai Nemzetgyűlésébe lehetett képviselőket és szenátorokat juttatni. Mivel ilyen események manapság is bőven akadnak, nem keltik fel különösebben érdeklődésünket. Viszont a korban messzeemenőleg másként értékelték az ilyen összejöveteleket, hiszen az akkor tizenöt éve sorsközösségben élő felvidéki magyarság léte forgott kockán minden egyes ilyen alkalommal.

Az izgalom és kíváncsiság akkor hágott a tetőfokára, amikor a kultúrházban álló emberek meghallották a rezesbanda hangos harsonáját a falu lenti részéről. Hatalmas tapsvihár fogadta az éppen csak befutott három szónokot, akik közt ott voltak Gürtler Dénes és Reichel Kálmán, az Országos Keresztényszocialista Párt körzeti vezetői. Harmadik, s egyben legjobbban várt társuk pedig nem volt más, mint a párt országos elnöke, a felvidéki magyarok mártír politikusa, Esterházy János.

Rögtön el is kezdődött a gyűlés, amely Balga István (Koser), a helyi párt-

Változatok egy témára: koronavírus

1. Emberségből jeles

Az elmúlt napokban, hetekben, vagyis már a koronavírus-járvány kezdeti szakaszában is számos jelét tapasztaltuk az emberi együttérzésnek, az összefogásnak, együttműködésnek, segítségnyújtásnak. Az önkormányzatok felhívására ügyes kezű, varmi tudó lányok, asszonyok varrógéphez ültek szájmászok készítéséhez. Megszervezték a betegek, idősek részére a bevásárlásokat, gyógyszeres kiváltását, és sorolhatnánk tovább az önkormányzatok intézkedéseit. És ebben a mindannyiunkat érintő bajban érezhetően figyelmesebbek, segítőkészebbek lettek egymáshoz az emberek, a szomszédok, lakótársak.

A virtuális világban, a közösségi oldalakon is számos felhívással, jó tanácsokkal lehet találkozni a járvánnyal kapcsolatos védekezést, ajánlásokat illetően. A Facebookon például az alábbi felhíváson akadt meg a szemem: „Kedves ismerőseim, falubeliek! Én, mint a Lidl dolgozója, szeretném felajánlani a segítségemet. Ma tudatták velünk, hogy községünk üzlete Ipolykeszin 14 napig zárva lesz. Akinek nincs módjában bevásárolni, szüksége van valamire, ne habozzon felkeresni, írni, hívni. Szívesen lebonyolítom a vásárlásokat és elhozom. Ocsovszky Luca.“

Ez a felhívás még akkor is emberségből jeles, ha végül is nem tartott zárva a bolt.

2. Humor koronavírus idején

Ezekben a nehéz napokban, amikor gondolataink, érzéseink, félelmeink a járvány körül forognak, nemigen van kedvünk viccelődni, humorizálni. Pedig szakemberek állítják, hogy bármennyire nehéz időszakot is élünk, ne veszítsük el hitünket, reményünket, győzzük le félelmünket, és örizzük meg a derűnket.

Valamelyik közösségi oldalon olvastam az alábbi humoros, de mindenképpen még időszerű és megfogadásra érdemes bejegyzést: „Vírus idején fogadd meg egy villanszereplő tanácsát: inkább szigetelje legyél, mint földelje!“

Húsvét előtt írom ezeket a sorokat, és minden bizonnyal a megszokottnál és a hagyományosnál viszszafogottabbak lesznek az idei húsvéti ünnepek. Azt nem tudom, hogy lehet-e majd járni locsolkodni, de rátaláltam egy immár idejét múlt, ám találó locsolóversre: „Karanténban jártam, lisztet, cukrot láttam. Mind ránk fog rohadni, szabad-e locsolni?“

Végezetül egy külföldre mutató derűs bejegyzés: „Károly herceg, a brit trón várományosa, 70 évet várt a koronára. Most megkapta, vírus formájában.“

3. Betartani az ajánlásokat

Lassan már úgy leszünk ezzel a fránya koronavírus-járvánnyal is, mint a focival: mindenki ért hozzá. Köszönhetően a tömegtájékoztatási eszközök híradásainak, a válságstáb tájékoztatásainak, és nem utolsósorban a különböző közösségi oldalakon megjelenő okos és kevésbé okos bejegyzéseknek, tanácsoknak. Napi téma, hogy ez idáig hány mintavételt végeztek el, hányan fertőződtek meg, hányan vannak karanténban, hányan kerültek kórházba, hányan haltak meg, hányan gyógyultak meg, stb. Tájékozottak vagyunk azzal kapcsolatban is, milyen a jó és biztonságos szájvédő maszk, melyek azok, amelyek fabatkát sem érnek. Tudni véljük, hogy járvány idején milyen módon erősíthetjük immunrendszerünket, milyen erősségű C-vitamin ajánlott, milyen gyógyszerek szedését mellőzzük - egyszóval sokan hajlamosak járványügyi szakember szerepében tetszelegni.

Már nem is tudom, melyik közösségi oldalon olvastam egy interjút Duda Ernő szegedi virológusprofesszorral. Arra az újságírói kérdésre, van-e okunk a félelemre, és mennyire veszélyes ez az új kór, a szakember azt válaszolta, ahhoz, hogy egy vírusról meg tudjuk mondani, mennyire veszélyes, két paramétert mindenképpen ismernünk kell: az egyik a fertőzőképessége, azaz hogy egy beteg hány másik embert fertőz meg, a másik pedig, hogy mekkora a betegség halálozási rátája. Leszögezte, hogy a koronavírus nagyjából annyira fertőző, mint a szezonális influenza, és tízszer kevésbé, mint a kanyaró, de elmarad a mumpsz vagy a szármárványfertőzőképességétől is. Ami pedig a halálos áldozatok arányát illeti, a veszettség száz százalékos, a fekete himlő 30 százalékos arányával szemben a szezonális influenza 0,1, valamint az új vírus 2-3 százalékkal.

A virológusprofesszor a félelmet illetően azt állította, hogy rengeteg vírussal élünk együtt, de attól félünk, amit még nem ismerünk. Véleménye szerint valójában ennek a riadalomnak nincs semmilyen tudományos alapja. Hozzátette, hogy tavaly kanyaróban 140 ezer életerős gyermek halt meg, pedig ez ellen már majdnem hetven éve van védőoltás, és fel sem figyelt rájuk a világ. Egy másik kérdésre válaszolva úgy fogalmazott, hogy influenzában most már csak félmillió ember hal meg évente. A védekezést illetően úgy nyilatkozott, hogy a lényeg nem a további szigorításokon van, hanem azon, hogy az emberek mennyire képesek öntudatosan, fegyelmezetten viselkedni, betartani a már meglévő ajánlásokat.

-bégyé-

A COVID-19, AZ INFLUENZA ÉS A NÁTHA TÜNETEINEK ÖSSZEHASONLÍTÁSA

	SZÁRAZ KÖHÖGÉS	LÁZ	ORR-FOLYÁS	TOROK-FAJÁS	LÉGSZOMJ	FEJFÁJÁS	IZOM-FAJDALOM	TÜSSZÖGÉS	FÁRADTSÁG	HASMENÉS
COVID-19	✓✓✓	✓✓✓	✓	✓✓	✓✓✓	✓✓	✓✓	~	✓✓	✓
INFLUENZA	✓✓✓	✓✓✓	✓✓	✓✓	✗	✓✓✓	✓✓✓	✗	✓✓✓	✓✓
NÁTHA	✓	~	✓✓✓	✓✓✓	✗	~	✓✓✓	✓✓✓	✓✓	✗

✓✓✓ GYAKORI ✓ KÖZEPES ✓ ALKALMI ~ RITKA ✗ NINCSEN

@SIOUXSIEW @XTOTL thespinoff.co.nz SOURCE: WHO, CDC CC-BY-SA

Távoktatás - és ami mögötte van

A koronavírus-járvány miatt március 16-tól bezártak a hazai oktatási intézmények, ami nem jelenti azt, hogy szünetelne az oktatás, csak éppen egy más térbe helyeződött át. Az online világ eddig sem volt ismeretlen a tanulóknak s tanáraiknak, ám hogy az oktatómunka csupán ezen a felületen valósuljon meg, az teljes mértékben új volt mindenki számára. Felkészületlenül ért ez mindannyiunkat, hisz eddig elképzelni sem tudtuk, hogyan valósítható meg az oktatási folyamat más közegben, mint az iskola falai között, személyes interakció nélkül. Amikor az intézmények bezártak - az első miniszteri utasítás szerint két hétre - természetesen azt sem sejtettük, hogy a két hétből a későbbiekben több hónap lesz, s jelen helyzetben az intézkedés visszavonásáig (valószínűleg a tanév végéig) marad érvényben az iskolák zárva tartása. Az egyes tanintézmények saját maguk határozzák meg, milyen keretekben, eszközökkel folyjon a pedagógiai munka, mire helyeződjön a hangsúly, kit hogyan lehet bekapcsolni ebbe a folyamatba. Az Ipolyi Arnold Alapiskolában fokozatosan tudatosítottuk, hogy a tananyagot olyan mennyiségben és minőségben átvenni - mint azt a hagyományos oktatás keretében lehetne - elképzelhetetlen, és már nem is erre törekszünk. Cél a tanulók lehetőleg maximális létszámban történő bevonása a távoktatásba, az eddig átvett tananyag elmélyítése, az ismétlés, rendszerezés, gyakorlás, valamint, amennyiben a tananyag megengedi, az új ismeretek átadása, továbbítása a diákok irányába. Természetesen a gyakorlat azonnal megmutatta, hogy milyen különbségek vannak a tanulói csoportok között, egyrészt életkori sajátosságok miatt, másrészt technikai eszközökkel való ellátottságuk, harmadrészt pedig a tanuláshoz való hozzáállásuk okán. Míg a felső tagozatos diákokkal különféle platformokon keresztül személyesen tartjuk a kapcsolatot, vesszük át, gyakoroljuk és kérjük számon az anyagot, addig az alsó tagozat esetében nagy feladat hárul a szülőre a kapcsolattartás kivitelezésében. Fokozatosan megismerkedtünk az egyes lehetőségekkel (önképzés, webináriumok), és munkánk során felhasználjuk azokat: Messenger, Google Classroom, Skype, Cisco Webex, Škola na webe (internetes ellenőrző kibővített funkciókkal) stb., így írásban, és ha az internet minősége engedi, konferenciabeszélgetés, videochat segítségével is tudunk kommunikálni a tanulókkal. Ezen felületek lehetőségét biztosítanak a feladatok kiosztására, a válaszok begyűjtésére is, és a helyzetre való tekintettel valamennyi ingyenesen elérhető. Mint ahogyan több tankönyv, oktatási segédanyag is a magyar tankönyvpiacról, irodalmi alkotások filmes adaptációi a Filmarchívumból, tansegédletek a Mozaik Kiadó, a Datakabinet vagy a Zborovňa oldaláról, természettudományi tantárgyakhoz segédanyagok több forrásból, ill. legutóbb a Szlovákiában használt tankönyveket tették elérhetővé elektronikus formában is. (Igaz, több akadály is nehezíti, hogy lapozgathassuk azokat.) A felsősökkel egy új órarend szerint tartjuk az „órákat“ mindennap a délelőtti folyamán, miközben azokra a tárgyakra összpontosítunk, amelyek heti óraszám vagy éppen tananyag tekintetében ezt megkívánták. A többi tantárgy anyagát, feladatait is heti rendszerességgel kapják a diákok.

Az alsó tagozaton is legjobb tudásunk szerint foglalkozunk a gyerekekkel, és a lehetőségekhez mérten haladunk a tananyaggal. Osztályonként internetes csoportokat alakítottunk ki, ahol napi kapcsolatban vagyunk a tanulókkal. Küldjük nekik a feladatokat, a tananyaghoz kapcsolódó hang- és képanyagot. A tanulók és a szülők visszajelzései alapján próbáljuk a haladás tempóját beállítani. A szóbeli feleltetés videobeszélgetések formájában zajlik. Mindenki próbál alkalmazkodni az új helyzethez, s a lehető legjobbat kihozni belőle.

Gondolunk azokra is, akik szociálisan hátrányos helyzetűek, vagy csak nincsenek meg a megfelelő technikai eszközeik a

kapcsolattartásra: az ő esetükben postai úton küldjük a tananyagot, feladatokat, munkalapokat, bízva abban, hogy mindezzel foglalkoznak is majd, és e hosszú távollét az iskolától nem egyszerűen szünet lesz számukra, hanem hasznos időöltés is egyben.

A tanulók értékelésére vonatkozó legújabb irányelvek alapján átalakult a diákok évközi, folyamatos értékelése is, valamint az év végi bizonyítványban lehetőség van választani az érdemjeggyel történő és a szóbeli értékelés között. (Az első osztály kivételével, ahol csak szóbeli értékelés lehetséges.) Az ipolybalogi iskolában a szakos tanárok véleménye és az igazgatósággal történt egyeztetés alapján a nevelési tantárgyak szóban, míg a többi tárgy a megszokott módon, azaz érdemjeggyel lesz értékelve. Az évközi folyamatos számonkérésről nem tekintünk el, hisz ez szolgáltatja majd az alapot a záró értékeléshez, csupán a hagyományos formákat bővítettük: projektek, prezentációk, esszék készítését várjuk a diákoktól a feladatok és tesztek helyett, illetve mellett. Az említett irányelv alapján idén nem bukhathatnak (ismételhetnek évet) a tanulók, pontosabban speciális esetekben van csak erre lehetőség.

Tudjuk, nem egyszerű időket élünk, különleges helyzetben vagyunk, amely próbára teszi a diákot, a tanárt és a szülőt is egyaránt. Sok mindent kell most figyelembe venni, sok dologra tekintettel lenni, többféle elvárásnak megfelelni, de az biztos: ebben a helyzetben is az empátia a legfontosabb, és hogy tisztességgel, becsülettel tegyük a dolgunkat, ki-ki a magáét, hogy ebből a helyzetből megerősödve, újabb tapasztalatokkal felvértezve térjünk vissza majd az iskola falai közé, ha erre lehetőség nyílik. És főként épségben, egészségben és mindannyian - mert ez mindennél fontosabb!

Hugyecz Zolcer Erika, Németh Ágota

Időpont- és egyéb változások a tanév menetében

A koronavírus-járvány miatt nem csak az oktatás formája alakult át, hanem megváltoztak a tanév rendjét érintő fontosabb események, időpontok is.

Az idei iskolai évben nem kerül sor a Tesztelés 9-re, azaz a kilencedikesek központi tesztelésére, mint ahogyan a középiskola végzős diákjai sem tesznek írásbeli érettségit.

Az elkövetkező, 2020/2021-es tanévre az első osztályba való beiratkozásra a gyermekek jelenléte nélkül kerül sor április 15-e és 30-a között, az iskola dönti el, hogy mindez elektronikus (online) formában a szülő jelenléte nélkül, vagy fokozott óvintézkedések betartásával meghatározott időpontban a szülő személyes részvételével zajlik-e majd. Az Ipolybalogi Ipolyi Arnold Alapiskolában a beiratás kizárólag online formában történik az iskola honlapjáról elérhető Beiratási űrlap segítségével. Amennyiben halasztást kér a szülő vagy egyéb igazolást kell bemutatnia a gyermek oktatásával kapcsolatban, ezt utólag nyújtja be az iskolának. A felvételtől szóló határozatot legkésőbb június 15-ig kapja meg a törvényes képviselő.

Az alapiskolák végzőseinek május 15-ig kell benyújtaniuk jelentkezési lapjukat az alapiskola igazgatóságának - orvosi igazolás nélkül -, aki május 21-ig továbbítja azokat a kiválasztott középiskolákba. Az oktatási minisztérium határozata alapján a középiskolai felvételikre legkorábban az iskolai oktatás felfüggesztésének megszűnése után két héttel kerül sor. Ez a pont valószínűleg változni fog, amennyiben az oktatás nem indul újra a tanév végéig a hagyományos formában.

A középiskolai felvételikre és a szóbeli érettségikre szigorú járványügyi előírásokat betartása mellett kerül majd sor az idei tanévben.

Interjú Filip Mónikával, az új szlovák kormány oktatásügyi miniszterének első helyettesével

Majdnem két hétig gondolkodott a felkérésen

A Kórkép.sk hírportálon „Mégis lesz magyar a kormányban. Nem is akárhogyan” címmel jelent meg, hogy: „Filip Mónica Branislav Gröhling oktatásügyi miniszter első helyetteseként erős portfóliót kapott. Az SaS listáján indult magyar nemzeti-ségű jelölt több mint 4200 karikát szerezve az SaS jelöltjeinek sorrendjében a 23. helyről indulva a 15. legtöbb egyéni voksot szerezte. És ami jelzésértékű, kezdettől fogva kétnyelvűen kommunikál. Mint a tudósításból kiderült, „az oktatásügyben burjánzó bürokrácia visszaszorítása és az államapparátus hatékonnyabbá tételén, valamint az iskolaügy finanszírozásán kívül hozzá fog tartozni az inkluzív (befogadó), valamint a nemzetiségi oktatás. Így a magyar tanítási nyelvű alap- és középiskolák is.”

Filip Mónica büszkén vallhatja magát csábinak, hiszen mind a mai napig ott van az állandó lakhelye. Elmondhatom, hogy én készítettem vele az első interjút még a 2000-es évek elején, amikor éppen Kínában tanult. Az elmúlt évek során viszont számos lapinterjú, rádióbeszélgetés készült vele. Ezek egyike volt a már fent idézett hírportálon 2020. január 20-án megjelent nagyinterjú. Érdemes idézni belőle részleteket, amelyek megvillantják szorgalmát, határozottságát, bátorságát, szakmai rátermettségét és nem utolsósorban tudatos magyarságvállalását.

Csábon járt magyar tannyelvű iskolába, innen került az ipolyvási Magyar Tanítási Nyelvű Gimnázium humán szakára. A gimiben egy évet megszakítva elment Angliába tanulni, a második évet már ott végezte, egy évet alatt letett két Cambridge-vizsgát, majd visszajött leérettségizni.

Az interjúban elárulta, hogy alapiskolás kora óta jogász akart lenni. Három különböző nyelven három egyetemet végzett. Szlovákul, angolul, kínaiul. Jogot végzett, de Kínában is élt. Az újságíró kérdésére, hogy miként jött össze ez a kombináció, elmondta, a jogi kar mellett bejelentkezett a pozsonyi Comenius Egyetem Bölcsészettudományi Karának sinológia szakára. Felvették, így egyszerre két egyetemen kezdte meg a tanulmányokat. Kitartásának köszönhetően nem adta fel azért sem, mert a kínai szak szenciós volt. Arra a kérdésre, hogy az egyetemi évek alatt meg lehet-e nulláról tanulni írni, olvasni kínaiul, azt válaszolta, hogy igen. „Egy évet Kínában is tanultam, akkor megszakítottam a harmadéves jogi tanulmányaimat. Kint tanultam meg igazán a nyelvet.”

A jogtudományi tanulmányok, majd egy kínai kitérő után végül a szlovák belügyminisztériumban helyezkedett el, egy teljesen más munkakörben. Ezt azzal magyarázta, hogy mindig a jogot tartotta fő szakjának, amivel majd érvényesülni tud, és a

kínai afféle tudásbővítés lesz, érdekes külpolitikai résszel. Megjegyezte, hogy a belügy nemcsak a jogról szólt, hanem külkapcsolatokkal is foglalkozott. Közben Tajvanon elvégzett két év diplomáciát is. Tavaly pedig a külügyben elvégezte a doktorátust. Kiderült továbbá a beszélgetésből, hogy amikor az Apolitical, egy brit think tank szervezet beválasztotta a világ száz legbefolyásosabb fiatalja közé, ez nagyon kellemesen meglepte, s amikor látta, hogy a régióból szinte senki nincs ott, ezen nagyon meglepődött. A kedves olvasó meg bizonyára azon lepődik meg, túl azon, hogy állami hivatalnokként aránylag komoly ismertségre tett szert, például az állami szféra modernizálásával kapcsolatos javaslatai miatt, annak idején Robert Kaliňák belügyminisztert, az akkori főnökét is lemondásra szólította fel.

Filip Mónica korábbi interjúiban is elmondta, hogy fontos számára a magyar identitás, a magyarság nyílt vállalása nemcsak befelé, hanem kifelé is. Állítása szerint nagyon fontos számára a magyar választók helyzete. Az újságíró azt firtató kérdésére, hogy: „Akkor miért nem az MKP-ban vagy a Most-Híd-ban találta meg számításait, esetleg a most összeállt Magyar Közösségi Összefogásban?“, többek közt elmondta, hogy az egyetemi évek alatt, sőt, a munkahelyén is ferdén néztek rá, hogy magyar. Ez a komplexusa talán egy kicsit felerősödött a szlovák évek alatt. Így folytatta: „Amit sajnálok is nagyon, mert lehet, hogy többet foglalkozhattam volna a magyarsággal állami szinten is. Ez nem történt meg, de most szeretnék javítani rajta. /.../ Szeretném hangsúlyozni, hogy nem vagyok szakértője a kisebbségi témának. Olyan szinten vagyok szakember, hogy abban nőtem fel, abban élek, és tudom, hogy milyen gondok vannak. Látom, hogy nem változnak a dolgok, vagy ha igen, akkor rossz irányba. Van egy bizonyos nézetem is a magyarság problémájára.”

Ennyit a terjedelmi okok miatt kivonatossan ismertetett nagyinterjúból.

Régóta ismerem Mónikát és a szüleit, ennél fogva baráti hangnemben készült vele az interjú. A kérdéseket e-mailben küldtem el, és hasonló formában érkeztek a válaszok is.

- Mónika, először is szerkesztőségünk és olvasóink nevében is gratulálok, és sok sikert kívánok államtitkári kinevezésedhez! Javaslom, hogy az általam két részre tervezett interjú első részéből hagyjuk ki a politikát, és személyes jellegű kérdésekkel indítsuk a beszélgetést... . A koronavírus-járvány miatt kitöltött az iskolai beíratások ideje. A te példád is ékesen bizonyítja, hogy anyanyelvi iskolával is lehet érvényesülni Szlovákiában. Hálás vagy a szüleidnek, hogy annak idején magyar iskolába íratattak?

- Röviden: igen, az vagyok. Nagyon jó iskolákba jártam, jó tanárokkal, akik sok mindenre megtanítottak, és igyekeztek nevelni is. Emellett a magyar iskolák hozzáadott értéke volt ugye az identitásunk megőrzése és az azzal való ismerkedés - irodalmon, történelmen és a magyar nyelven keresztül. Ez egy nagyon fontos előnye a magyar iskoláknak, és csak a szülőkön múlik, hogyan döntenek, milyen irányba terelik a gyerekeiket. Engem a magyar iskolák megalapoztak nagyon jó tudással, öntudattal, kitartással és identitással.

- Mit adott neked, vagy milyen útravalóval látott el a csábi magyar iskola? És egykori tanítóid közül kire emlékszel szívesen vissza?

Interjú Filip Mónikával, az új szlovák kormány oktatásügyi miniszterének első helyettesével

Majdnem két hétig gondolkodott a felkérésen

- Csábról csak pozitív emlékeim vannak. Az első, ami eszembe jut, az a testnevelés. Nagyon kemény volt, és a tanító komolyan állt minden órához. Ez a mai napig bennem maradt - a sporthoz való kapcsolatom passzív és aktív is. Az első évek nehezek voltak, de utána belejöttem, és nagyon szerettem a testnevelésórát. Két lánnyal - osztálytársammal - voltunk olyan fanatikusok, hogy elkezdtünk focizni is, és jártunk a csábi edzésekre a fiúkkal. Emellett viszont kiemelném, hogy nagyszerű történelemórám volt Tóth tanár úrral, vagy magyar nyelv és irodalom Balázs Évával, matematikám Zatyko Máriával. Még a fizika is jól ment Csala tanár úrral, és ha mindehhez hozzáteszem, hogy az akkori csábi tanári kar nagyon aktívan vitt minket versenyekre, síoktatásra, úszótanfolyamra, én igazából szerencsés voltam, hogy egy nagyon jó alapot kaptam mindenből, és csak rajtam múlott milyen utat választok. Nem szeretnék kihagyni senkit, az 1-4 évfolyamos tanítóim is nagyszerűek voltak, és természetesen a felsőbb évfolyamok alatti osztályfőnököm Tóth tanárnő, aki szigorú volt, magas elvárásokkal, de értékelte azokat, akik komolyan állnak a tanuláshoz.

- És a gimnáziumi évekből?

- Ez egy nagyon hosszú téma, de röviden említhetek pár tanárt, akik tudása és odaadása nagy hatással volt az elszántaságomra tovább tanulni és művelődni. Beszélék itt Tóth Tibor tanár úrról, N. Tóth Anikóról, Béres Gáborról, Lánzos tanár úrról, Gubis Máriáról, Szkladányi Endréről vagy Tenczel és Hroncová tanárokról. Mindenki megvolt a sajátos tanítási módszere, de amire emlékszem a gimnazista éveimből, egy-két tanárt leszámítva, hogy a tanári kar nagyon erős volt - mind szaktudásokat érintve, mind odaadásukat ezért a hivatásért. Emellett fontos kiemelni, hogy a klasszikus órák mellett foglalkoztak a magyar identitásunk ápolásával is, legyen az színházlátogatás Budapesten, vagy egy-egy történelmi évforduló megemlékezése. Aktív voltam akkor is, szerettem történelem- és angolversenyekre járni. Szerencsém volt az osztálytársakkal is, akik közül páran nemcsak haverok voltak, de intellektuális társak.

- Ki vagy mi volt nagy hatással magyar identitástudatod erősítésére?

- Elsősorban a szüleim, másodsorban a gimnáziumi évek. Ezek után sokat segített, hogy külföldön tanultam, ahol barátaim voltak a világ majd minden részéről.

- Milyen beosztásban, ill. egyedüli magyarként dolgoztál a belügyminisztériumban?

- Biztos vagyok benne, hogy több magyar nemzetiségű is dolgozik a belügyben, de most, ahogy kérdezi, nem voltam senkivel kapcsolatban. Mint egyszerű köztisztviselő kezdtem, utána lett belőlem osztályvezető, majd főosztályvezető, tehát megjártam a létra majd minden fokát, és ez alakította az államigazgatás és hivatalnokok iránti kapcsolatomat és tapasztalataimat.

- Közel álltál a parlamenti képviselőség megszerzéséhez, hiszen a 23. helyről a 15-en landoltál. Sajnálod, hogy nem letél képviselő?

-Nem sajnálom. Nem ez volt az elsődleges célom. Szerettem volna támogatást kapni arra, hogy az eddigi szaktudásomat ki tudjam használni egy döntéshozatali helyen. Ezzel maximálisan

elégedett vagyok, és nagyon hálás mindenkinek, aki engem karikázott, hiszen pont ennek a támogatásnak köszönhetően is kaptam az ajánlatot az államtitkári pozícióra.

- Az új kormány megalakulása után gondoltál arra, hogy oktatásügyi államtitkárként kormánypozícióba kerülsz?

- Branislav Gröhling mindjárt a választások másnapján vette fel velem a kapcsolatot, és kínálta fel ezt a funkciót. Majdnem két hétig gondolkodtam, mi legyen. Elfogadjam-e vagy pedig maradjak a belügyben. Végül is úgy döntöttem, hogy elfogadom, hiszen ezért vezettem politikai vizekre, hogy döntéshozatali pozícióba kerüljek, és fentről tudjak változtatni. Az oktatásügy a közigazgatás része, bár konkrétabb, de sok mindenben összefügg az eddigi tapasztalataimmal. Ezért is szólított meg a miniszter.

- Nemde inkább a belügyminisztériumban szeretnél volna vállalni államtitkári tisztséget?

- Őszintén, igen, ez volt a célom, és mindjárt meg is magyarázom miért. Az egyik ok az a hosszú harc, amelyet ott folytattam a közigazgatás területén, mely számomra a szívügyem, melyben nagyon sok gond van, és fontos korrigálni. A másik ok, hogy úgy érzékelem, nagyon kevesen vannak, akik értenek valamelyest ehhez a témához, érdeklí őket, és hajlandóak felvállalni a felelősséget is. A választások meglepő eredményeket hoztak, és nem kaptam a belügyre semmilyen ajánlatot annak ellenére, hogy a többi politikai párt, amely ma koalícióban van, is felfigyelt a tevékenységemre, és kapcsolatban is volt velem. Most már az oktatásügyre összpontosítok teljes erővel, a közigazgatással természetesen bármikor hajlandó vagyok segíteni, bár az a meglátásom, hogy a belügyet inkább a rendőrséggel azonosítják. Még jobban talán, mint az eddigi vezetőség.

- Mivel töltöd a szabadidődet? Mi az, ami kikapcsol a napi munkából?

- Egyaránt szeretem a kultúrát és sportot is, de a sok munka miatt az időbeosztásom az utóbbi évben csak az egyikre hagyott teret - sportolok. Futni járok és hegyibicajozom, túrázom, ha van több időm a hétvégéken, és szeretek úszni is. Emellett olvasok.

- Milyen gyakran jársz haza a szüleidhez?

- Ez egy nehéz kérdés, vagy inkább a válasz nehéz. Nem elég gyakran, és ez csak az én hibám. Imádom Csábot, a szülőket, erdőket, futni vagy kertészkedni, és szüleim ebben mind nagyon aktívak, de az utóbbi évek során sok szolgálati utam volt külföldre, ami elvette a hetem 2-3 napját, és a hétvégét nem akartam pluszutatással tölteni. Igazából most értem, mennyire kár, mennék haza, de a koronavírus miatt nem lehet, és nagyon hiányzik.

- Múltán lehetnek rád büszkék a csábiak. És fordítva is igaz?

- Nem vagyok sajnos nagyon kapcsolatban, a szüleimen kívül, a csábiakkal, de amit érzékelek rajtuk keresztül is, és ami büszkeséggel tölt el, hogy bár Szlovákia déli része sajnos egyre kevesebb támogatást kap az államtól, azt hiszem, sok ügyes ember lakik ott, nincs nagy „kivándorlás“, és megmaradtak magyarnak.

(A Filip Mónikával készült interjúnk második részét lapunk májusi számában közöljük)

Bodzsár Gyula

Határok nélkül

MINISZTERELNÖK

Tisztelt Honfitársaim!

1848. március 15-e minden magyar közös öröksége és ünnepe. 172 év óta ezen a napon együtt tesszük hitet szabadságunk és nemzeti összetartozásunk mellett. Bárhol éljünk is a világon, mind emlékeztünk a márciusi ifjakra, és felidéztek a hőseket, akik Pákozdtól Háromszéctig, Branyiszkótól Szenttamásig egy emberként küzdöttek a magyar szabadság lobogója alatt.

Ideai ünnepelésünknek különös hangsúlyt ad, hogy száz évvel vagyunk a trianoni országvesztés után. Akárcsak 172 évvel ezelőtt, amikor Gábor Áron nélkül gyorsan elbukott volna a szabadság ügye Magyarország ma sem létezhet az erdélyi, délvideki, felvidéki és kárpátaljai magyar közösségek nélkül, amelyek megerősítése és jogainak védelme közös feladatunk és felelősségünk. A '48-asok követőiként ezért azt kívánjuk, s arra esküszünk, hogy az egyedülálló nyelvi, szellemi és kulturális örökséget, amelyet több mint ezer év leforgása alatt a Kárpát-medencében létrehoztunk, megtartjuk, és mindannyiunk javára tovább is gyarapítjuk.

Engedjék meg, hogy az 1848-as forradalom és szabadságharc évfordulóján tisztelettel köszöntsem Önöket, felemelő ünneplést, az utána következő hétköznapiakhoz pedig további sok erőt és kitartást kívánjak Mindannyiuknak!

Éljen a magyar szabadság, éljen a hazai

Budapest, 2020. március 15.

Tisztelettel:

Orbán Viktor

Március 15. a félelem jegyében

Az idei március 15-i megemlékezések hasonlítottak egy kicsit a kilencvenes évek elejére, amikor az emberek csak úgy mentek el egy-egy ilyen ünnepre, félve, mint amikor a hóvirág bújik elő a hó alól. Akkor is féltek, hogy mit szól majd a hatalom, most pedig a koronavírus szabott korlátot a döntésüknek. Míg az előbbi bajból ki lehetett gyógyulni, a mostaniból nem biztos. Embere válogatja. Azért egyénileg vagy kisebb csoportokban csak megemlékeztünk az évfordulóról a Nagykürtösi járásban is. Így történt többek között Ipolyszécsénykén és Ipolybalogon is, mint azt az alábbi felvételek is bizonyítják. A Kürtös márciusi, még 15-e előtt megjelent számában is megemlékeztünk az évfordulóról, az írások olvashatók a lap első és utolsó oldalán.

Balogh Gábor

Mi kíván a magyar nemzet.

1848/49

Nemzeti dal.

(The image contains a collage of historical figures, a coat of arms, and text related to the 1848-49 Hungarian Revolution.)

A BALASSI BÁLINT ALAPISKOLA ÉLETÉBŐL

Rendhagyó időszak, rendhagyó ünnep...

Idén a koronavírus miatt a nemzeti ünnep is más volt, mondhatni különös hangulata volt az ünnepségnek, a forradalomra való emlékezésnek. Elmaradtak a nagyobb rendezvények, nem volt az emlékműveknél közösségi és felemelő ünnepi műsor.

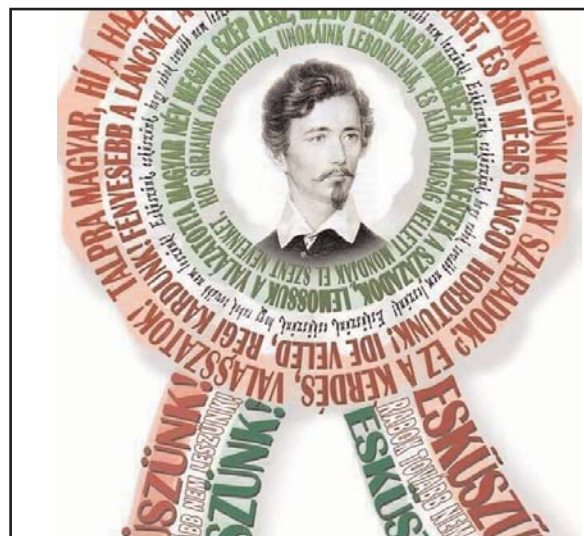
Iskolánk diákjaival a rendhagyó időszakra való tekintettel március 13-án az iskolarádióon keresztül, illetve az osztályokban emlékeztünk meg az 1848-49-es hősekről. Tiszteletükre elevenedtek meg magyarságunk meghatározó epizódjai a költészet, a zene eszközeivel. A nemzeti ünnep megünneplését azért tartjuk fontosnak még az ilyen rendhagyó helyzetben is, mert ezt a napot a történelemhez vezető egyik útnak, a történelmi azonosságtudat egyik tényezőjének tekinthetjük. Úgy gondoljuk, hogy az eredeti események megidézése és a jelenhez való kapcsolása mind közreműködnek a gyerekek történelmi tudatának építésében.

Az ünnepség során összekötöttük a múltat a jelennel, és megpróbáltuk kiolvasni belőle a máának szóló „üzenetet“.

Egy gyermek lelkét az ünnep hangulata nem tudja mélyen átjárni csupán egyetlen nap alatt, hiszen annak mondanivalóját, szépségét, erkölcsi üzenetét sem lehet egyetlen nap közvetíteni. Ezért a forradalom ünnepét is, akárcsak minden jeles napot, egy hosszabb előkészületi időszakkal vezettük be. Március 15-e ünnepi hangulatát az iskola helyiségeinek, ablakainak díszítésével alapoztuk meg, amelyben megjelenítettük az adott ünnepre jellemző színeket, szimbólumokat. 13-án az iskolába érkezőket halk folyosói zene fogadta, majd a becsengetést követően az iskolarádióon keresztül elevenítettük fel a nap eseményeit, és felidéztek az 1848/49-es forradalom felvidéki vonatkozásait is. A régi katonadalok és az 1848-49. évi magyar forradalom és szabadságharc történelmi-politikai és katonai vonatkozású dalai mellett felcsendültek a Kormorán együttes dalai illetve Kiss Kata: Magyar vagyok című dala is. Ezt követően az ünnepség az osztályokban folytatódott. Az alsó tagozatos tanulóink jelmeztárából előkerültek a gyöngyös párták, huszárcsákók, mellények, seprűnyélparipák. A fiúk ezen kellékek segítségével váltak igazi magyar huszárokká, a lányok pedig fejükön gyöngyös pártával perdültek táncra.

Felső tagozatos tanulóink programja osztályonként változott. A rendhagyó irodalomórákon volt, akikkel a kor hősei lelkü asszonyairól emlékeztünk meg. Többek között Szendrey Júliáról, aki maga is röpiratot intézett a nemzet asszonyaihoz, Batthyány Lajos feleségéről, Zichy Antóniáról, Kossuth Zsuzsannáról és mindazokról, akik a megtorlás éveiben menekülni kényszerültek. Egyes osztályok diákjai rendhagyó módon szavaltak szabadságról, hazafiasságról szóló verseket. De természetesen valamennyi osztályban azok a hősök, nemzeti nagyjaink kaptak központi helyet, akiknek 172 éve, 1848. március 15-én természetes szabadságérzete túlcsoordult. Akik

szerettek volna szabadabban élni. Ezt bizonyítja az a forradalmi kiáltvány, melynek címe így hangzott: „Mit kíván a magyar nemzet“, melynek valamennyi pontját mi is felsoroltuk. A „Legyen béke, szabadság és egyetértés“ a mi ünnepi megemlékezésünk jelszava is volt, hiszen amellett, hogy felelevenítettük a pesti forradalom eseményeit, különös hangsúlyt fektettünk a béke, a szabadság fogalmának megmagyarázására is. A nagyobb diákok kerekasztal-beszélgetés keretén belül fogalmazták meg, mit is jelentenek számukra ezek a fogalmak. Valamennyien tudjuk, hogy a sokszorosított 12 pont döntő hányada a látszat ellenére még ma is csak vágyott elképzelés. Nem valósult vagy nem valósulhatott meg minden, leginkább a forradalom legfőbb jelszava, a szabadság. Hiszen gondoljunk csak a mai vészhelyzetre. Ha szeretnék szabadon utazni, mindenféle kötöttség nélkül, az rögtön a fertőzésveszéllyel fenyegetne.

A diákok a megemlékezés napján egy interaktív program segítségével megcsodálhatták a korabeli ruhákat és a Nemzeti dal kéziratát is. A nap további részében pedig a magyar szabadságharc legnagyobb alakja, Petőfi Sándor hazafias verseit hallgattuk ismert színészek előadásában.

Úgy gondolom, a megidézett történelmi eseményhez való személyes viszonyunk ismereteink, érzelmeink, értékrendünk, érdeklődésünk és érintettségünk függvényében alakul. E viszony maga is szerepet játszik abban, hogy az ünnepi emlékezés mit jelent számunkra. Lehet, hogy az idej megemlékezés nem pótolta az emlékműnél történő előadás egyszeri és megismételhetetlen varázsát, de úgy gondolom, méltán ébresztette fel nemzeti érzelmeinket.

Április 11. - a magyar költészet napja

1964-től minden évben József Attila születésnapján, április 11-én ünnepeljük a magyar nyelvterületen a költészet napját. Tudvalevő, hogy a magyar irodalom egy másik jelentős alkotója, Márai Sándor is ezen a napon született 1900-ban, tehát öt évvel József Attila előtt, így az idei évben mindkettőjük esetében születésük kerek évfordulóját ünnepeljük. Bár Márai életműve háttérbe szorult egy időre - hisz élete nagy részét emigrációban élte le, és miután elhagyta hazáját, tudatosan és következetesen kiiktatták műveit a magyarországi irodalmi életből - a rendszerváltás óta ismét egyre népszerűbbé válik prózaírói és költői munkássága, ill. naplói miatt is. Az emigráció gyötrelmeiről szóló Halotti beszéd és az 1956-os forradalom leverését idéző Mennyből az angyal c. verseit gyakran idézik különféle alkalmakkor és kontextusban. Regényei, elbeszélései gyakori témája, háttere a polgárság, annak életmódja, hisz ő maga is polgárcsaládban született Kassán Grosschmid Sándor néven. Egyik későbbi, 1988-as naplóbejegyzésében így emlékszik vissza Kassára: „Egy szóban elfér az emlékem: „európai“ város volt. Kevés magyar városról lehet elmondani.“ Már fiatal korában foglalkozott írással, versei, újságcikkei, prózai művei jelentek meg. Hamarosan népszerű és ünnepelt íróvá vált. Az Egy polgár vallomásai c. önéletrajzi ihletésű művével a magyar prózairók legjobbjainak sorába emelkedett, egyik legismertebb regényéből, A gyertyák csonkig égnek címűből pedig filmváltozat és színházi előadás is készült. Füves könyve és Naplói, amelyet 1943-tól élete végéig, 1989-ig írt, szintén nagy népszerűségnek örvendnek. 1948-ban távozott Magyarországról, Svájc, Olaszország, Franciaország, az USA jelentették életének egyes állomásait. 1956-ban a forradalom hírére hazaindult, ám annak leverése miatt külföldön maradt. Művei kiadását - amikor már a magyarországi helyzet enyhült, és megjelenhettek volna - nem engedélyezte, ahogyan ezt Naplójában is feljegyezi: „Nem adok engedélyt semmiféle ottani kiadásra, amíg az orosz megszálló sereg ott van. És, ha azok elmentek, tartsanak otthon külföldi ellenőrzés mellett demokratikus, szabad választásokat, előbb nem engedem semmiféle írásom kiadását“. Utolsó éveit teljes visszavonultságban, egyedül töltötte. Felesége (Matzner Lola) és fogadott fia halála után szegénységben, betegen élt. Naplójába az utolsó bejegyzést 1989. január 15-én írta: „Várom a behívót, nem sürgetem, de nem is halogatom. Itt az ideje.“ Február 21-én önkézevel vetett véget életének az egyesült államokbeli San Diegóban. Hamvait, kívánságára, a Csendes-óceánba szórták.

Márai Sándor a 20. századi magyar és európai irodalom egyik kiemelkedő alakja. Műveit számos nyelvre lefordították, és ezáltal nagy népszerűsége tett franciá, olasz, német, spanyol, portugál, angol nyelvterületen, valamint számos kelet-európai nyelven is hatalmas sikerrel jelentek meg írásai.

-ná-

A magyar költészet napja és Márai Sándor születésének 120. évfordulója alkalmából a Füves könyvből idézzük az utolsó, Önmagamról c. részt:

„Utolsó lehettemmel is köszönöm a sorsnak, hogy ember voltam, és az értelem szikrája világított az én homályos lelkemben is. Láttam a földet, az eget, az évszakokat. Megismertem a szerelmet, a valóság töredékeit, a vágyakat és a csalódásokat. A földön éltem és lassan felderültem. Egy napon meghalok: s ez is milyen csodálatosan rendjén való és egyszerű! Történhetett velem más, jobb, nagyszerűbb? Nem történhetett. Megéltem a legtöbbet és a legnagyobbat, az emberi sorsot. Más és jobb nem is történhetett velem.“

Márai Sándor: Halotti beszéd

Látjátok, feleim, szem' tekkal mik vagyunk
 Por és hamu vagyunk
 Emlékeink szétesnek, mint a régi szövetek.
 Össze tudod még rakni a Margitszigetet? ...
 Már minden csak dirib-darab, szilánk, avitt kacat
 A halottnak szakálla nőtt, a neved számadat
 Nyelvünk is foszlik, szakadoz és a drága szavak
 Elporlanak, elszáradnak a szájjpadlat alatt
 A „pillangó“, a „gyöngy“, a „szív“ - már nem az, ami volt
 Amikor a költő még egy család nyelvén dalolt
 És megértették, ahogy a dajkaéneket
 A szunnyadó, nyugós gyerek álmában érti meg
 Szívverésünk titkos beszéd, álmunk zsványoké
 A gyerekek T o l d i - t olvasod és azt feleli, o k é
 A pap már spanyolul morogja koporsónk felett:
 „A halál gyötrelmei körülvettek engemet“
 Az ohioi bányában megbicsaklik kezed
 A csákány koppan és lehull nevedről az ékezet
 A tyrrheni tenger zúgni kezd s hallod Babits szavát
 Krúdy hárfája zengi át az ausztrál éjszakát
 Még szólnak és üzennek ők, mély szellemhangokon
 A tested is emlékezik, mint távoli rokon
 Még felkiált: „Az nem lehet, hogy oly szent akarat ...“
 De már tudod: igen, lehet ... És fejtet a vasat
 Thüringiában. Posta nincs. Nem mernek írni már.
 Minden katorga jeltelen, halotttért sírni kár
 A Konzul gumit rág, zabos, törli pápaszemét
 Látnivaló, untatja a sok okmány és pecsét -
 Havi ezret kap és kocsit. A Mistress s a baby
 Fénykép áll az asztalán. Ki volt neki Ady?
 Mi volt egy nép? Mi ezer év? Költészet és zene?
 Arany szava?... Rippli színe? Bartók vad szelleme?
 „Az nem lehet, hogy annyi szív ...“ Maradj nyugodt. Lehet.
 Nagyhatalmak cserélnek majd hosszú jegyzékeket.
 Te hallgass és figyelj. Tudjad, már él a kis sakál
 Mely afrikai sírodon tíz körmével kapál
 Már sarjad a vadkaktusz is, mely elfedi neved
 A mexikói fejfán, hogy ne is keressenek
 Még azt hiszed, élsz? ... Nem, rossz álmom ez is.
 Még hallod a hörgő panaszt: „Testvért testvér elad ...“
 Egy hang aléltnak közbeszól: „Ne szóljon ajakad ...“
 S egy másik nyög: „Nehogy ki távol sír e nemzetben ...“
 Még egy hörgő: „Megutálni is kénytelen legyen.“
 Hát így. Keep smiling. És ne kérdjed senkitől, m i e r t?
 Vagy: „Rosszabb voltam mint e z e k ? ...“ Magyar voltál, ezért.
 És ész voltál, litván, román ... Most hallgass és fizess.
 Elmúltak az aztékok is. Majd csak lesz, ami lesz.
 Egyszer kiás egy nagy tudós, mint avar lófejet
 A radioaktív hamu mindent betemet
 Türd, hogy már nem vagy ember i t t, csak szám egy képleten
 Türd, hogy az Isten túri ezt s a vad, tajtékos ég
 Nem küld villámot gyújtani, hasznos a bölcsesség
 Mosolyogj, mikor a pribék kitépi nyelvedet
 Köszöni a koporsóban is, ha van, ki eltemet
 Őrizd eszelősen néhány jelzödet, álmodat
 Ne mukkanj, amikor a b o s s megszámolja fogad
 Szorongasd még a bugyrodát, rongyaidat, szegény
 Emlékeid: egy hajfürtöt, fényképet, költeményt -
 Mert ez maradt. Zsugorin még számbaveheted
 A Mikó-utca gesztenye fáit, mind a hetet,
 És Jenő nem adta vissza a Shelley-kötetet
 És már nincs, akinek a hóhér eladja a köteleket
 És elszáradnak idegeink, elapadt vérünk, agyunk
 Látjátok, feleim, szemtekkal, mik vagyunk
 Íme, por és hamu vagyunk

/Possilipo,1951.Nyár./

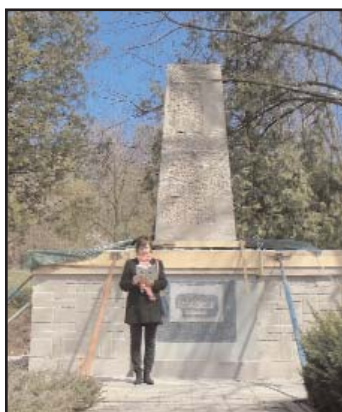
A költészet napja

Sajnos minden alkalommal a koronavírus okozta problémákra kell hivatkoznunk, amikor valami elmarad, vagy valamit másként vagy újszerűen vagyunk kénytelenek megoldani. Így van ez a Csevadok Nagykürtösi Területi Választmánya évi programjával is. Rendezvényeink rendszeresen elmaradnak, esetenként pótcselekvésre vagyunk ítélve. Hogy áprilisban sem maradjunk mozgás nélkül, és felhívjuk a figyelmet az egyéni kezdeményezés lehetőségeire, a költészet napjáról újszerű módon emlékeztünk meg.

Járásunkban négy olyan irodalmi nagyság élt és dolgozott, akik verseket is írtak: Mikszáth Kálmán, Madách Imre, Balassi Bálint és Zsélyi Nagy Lajos. Hogy az előírásoknak is eleget tegyünk, meg a hagyományoknak is, ezért személyautóval körbejártuk az emlékhelyeket. Sajnos a múzeumok zárva tartottak (Kékkő, Szklabonya), de azért felvételeket készítettünk. Alsósztrégován a munkálatok még tartanak, az emlékmű felújítása sem történt még meg, amint az a felvételen is látszik, így hozzáférhető volt. Zsélyiben a temető nyitva volt, így a költő sírjánál felolvashattuk a Csehszlovákiai magyar költő fohásza az Úrhoz c. versét. Utunkon továbbhaladva megálltunk Mikszáth Kálmán emlékháza előtt, és a 2019-ben kiadott verseiből felmondtuk a Megint itt a tavasz ... című verset. Irányba vettük Kékkő várát, a Balassiak székhelyét, bemenni nem tudtunk, de a múzeum előtt elszavaltuk az Áldj meg minket, Úristen című éneket. Innen Alsósztrégóvára mentünk, és a felújítandó síremlék előtt részleteket mondtunk el a harmadik, a tizennegyedik és a tizenötödik színből. Miért ezekből? A harmadikban Ádám és Éva kezdik építeni a maguk kis paradicsomát, mire Lucifer elmondja nekik, hogy a család és a tulajdon lesz a szülője minden nagyknak és nemesnek, de egyben felfalója is önön gyermekének. A tizennegyedik színben Ádám megtapasztalja, hogy hová jutott az emberiség, mily nyomorba, és amelyben az eszkimó azért könyörög, hogy kevesebb ember legyen s több főka. - Nem ezt vallják-e sokan ma is a világunkban? A tizenötödik színben visszatér a harmadik szín helyszínére, melyben Ádám, álmból felébredve, az Úrral és Luciferrel társalog, kesereg az eddig látottak és tapasztaltak alapján, hogy „Megy-é előbbre majdan fajatom“, mire az Úr: „Mondottam ember: küzdj' és bízza bízzál!“.

A mai koronavírusos időkben mi is bízunk, hogy sorsunk jobbra fordul.

Balogh Gábor

Régi nóta,

híres nóta

Járásunkban az idén 21. alkalommal rendezzük meg a magyarnóta-énekesek országos versenyét Őszirózsa címmel. Úgy gondoltuk, hogy a magyar nóta népszerűsítését havilapunkban is vállaljuk azzal, hogy minden számunkban leközlünk majd egy-két nótát, melyek közt lesznek örökzöldek, népszerűek, de kevésbé ismertek vagy ismeretlenek is. Akik ismerik majd a közreadott nótákat, azok énekeljék vagy dalolják, akik nem, azok igyekezzenek ezt másoktól megtanulni és eldalolni.

Volt ez jobb, és lesz is még, lesz az élet újból szép,
Egyszer minden jóra fordul,

és felettünk ragyogni fog az ég.

Lesz még szőlő, lágy kenyér, minden napra jó kedély,
Teljesülhet minden álmunk, több,

amennyi szívünkbe befér.

:/Félre bánat, mert tenálad rosszabb vendég nincsen,
Kell a jókedv, mert az élet más gyógyszert nem ismer.
Néha egy-két jó pohár bor meg nem árthat nekünk,
Míg a borral és a csókkal csak módjával élünk.

Volt ez jobb, és lesz is még, nem lesz mindig felhős ég,
Bármilyen nehéz az élet, maradjon sokáig a miénk.:/

Könyvajánló

Családi Könyvklub

...ha könyvről van szó!

A címek általában árulkodóak, sejtetik, hogy az adott szövegben mire számíthatunk. Így van ez a jelenlegi könyvajánlókkal is, melyben nem egy adott könyvet ajánlunk, hanem általában a KÖNYVET. Számolva azzal, hogy az olvasni szeretők nagy része is ma kényszerpihenőn van, így módjában áll elolvasni azokat a megvásárolt, de félretett könyveket, amelyekre eddig nem jutott ideje, vagy egy újabb felfedezett, de még meg nem vásárolt könyvet. Erre ad lehetőséget a Családi Könyvklub, melynek ajánlatából megtudhatjuk, hogy három napon belül, ingyenesen házhoz szállítva hozzáférhetünk a kiválasztott könyvünkhöz, amennyiben felkeresik a www.konyvklub.sk honlapot, és élnek a lehetőséggel. Hasznos kikapcsolódást kívánunk!

Balogh Gábor

Legyenek húsvéti szemeink!

Klaus Hemmerle zseniálisan fogalmazza meg a húsvét lényegét: „Legyenek húsvéti szemeink, amelyek képesek a halálban is egészen az Életig látni, a bűnben a megbocsátásig, a megosztottságban egészen az egységig. A sötétségben egészen a ragyogásig, az emberekben egészen az Istenig, Istenben egészen az emberig, az „én“-ben egészen „te“-ig. Ebben áll húsvét ereje.“ Valóban, Krisztus feltámadásának ünnepe az igazság diadal-

mas ünnepe, amely évről évre, vasárnapról vasárnapra arra emlékeztet bennünket, hogy az igazság mindig diadalmaskodik a hamisság felett - a ragyogás úrrá tud lenni a sötétség felett.

Gyakran tapasztaljuk, sőt, személyes életünkben is sokszor átélni kényszerülünk, hogy az igazság és a hamisság folytonos küzdelemben vannak egymással. Sajnos a gyarló ember legtöbbször letéved az igazság ösvényéről, és a hamisságnak hódol. Nem tud a bűn és a sötétség kötelékéből szabadulni. Nem egyszer komoly árat fizetünk a hamissághoz való „érdek-ragaszkodás“ miatt, ismételtelen csalódnunk kényszerülünk, és mégis nehezen tanulunk a leckéből - ha egyáltalán akarunk még tanulni belőle...

A hamisság lelke még soha nem látott mértéket öltve próbál létjogosultságot szerezni az emberi szívben. Korunkban a saját szemünk előtt játszódik le, miként válik egyik ember a másik tiprójává, hogyan tesszük egymást padlóra. Az „ember embernek farkasa“ mindnyájunkat húsba metsző valóságként érint. Ebből a „farkaslébből“ akar kiragadni bennünket húsvét ereje. Az üres sír ténye a világba kiáltja „azt a varázsszót, százezerek várta lélegzetadó szent embermegváltó, visszaadó, nemzetmegmentő, kapunyitó, szabadító drága szót, hogy elég! hogy elég! elég volt! hogy béke! béke! béke! béke már! Legyen vége már!“ (Babits: Húsvét előtt). Legyen vége már... Húsvéti szemeinkkel meg kell látni az újrakezdés lehetőségét. A feltámadás öröme velünk - 21. századi emberekkel - is láttatni akarja a megbocsátást, hogy mindig van új nap, hogy nem szabad feladni, hogy van újrakezdés. Krisztus legyőzte a halált, győzni tudott a sötétség felett. Ez a mi reményünk, ez növeli bennünk húsvét erejét! Merjünk mi is győzni, akarjuk legyőzni a bennünk lévő megosztottságot. Szent Pál apostol szavaival élve mondjuk: „felejttem, ami mögöttem van, és nekifeszülök annak, ami előttem van. Így futok a cél felé annak a hivatásnak jutalmáért, amelyet Isten felülről adott Jézus Krisztusban“ (Fil 3, 13-15)."

Ebben a nehéz helyzetben Krisztus feltámadása legyen a reménység forrása a világ számára. Számunkra is ez adjon erőt a hétköznapi életben, nekünk is a feltámadás ténye adjon erőt a folytatáshoz!

Balga Zoltán

Pilinszky János:

Harmadnapon

És fölzúgnak a hamuszín egek,
hajnalfele a ravensbrücki fák.
És megérik a fényt a gyökerek.
És szél támad. És fölzeng a világ.

Mert megölhették hitvány zsoldosok,
és megszünhették dobogni szive -
Harmadnapra legyőzte a halált.
Et resurrexit tertia die.

Húsvét utáni első vasárnap - az isteni irgalmasság napja (4.19.)

„Az Irgalmasság ünnepe menedék és menekvés minden lélek, főleg a szegény bűnösök részére.“

A mostani nehéz időben mondjuk bizalommal az isteni irgalmasság rózsafüzérét, melyről ezt mondta Jézus: „E rózsafüzér imádkozásával közelebb hozod Hozzám az emberiséget.“

BEVEZETÉS:

Miatyánk, Üdvözlégy, Hiszekegy.

(Ezután öt tized következik:

mindegyik egy nagy és tíz kis szemből áll.)

NAGY SZEMEKRE:

Örök Atya! Felajánlom Neked szeretett Fiadnak, a mi Urunk Jézus Krisztusnak testét és véré, lelkét és istenségét engesztelésül bűneinkért és az egész világ bűneiért.

KIS SZEMEKRE:

Jézus fájdalmas szenvedésért irgalmazz nekünk és az egész világnak!

BEFEJEZÉSRE (az öt tized után - háromszor):

Szent Isten, szent erős Isten, szent, halhatatlan Isten, irgalmazz nekünk és az egész világnak!

Végén:

Könyörögjünk! Urunk Jézus Krisztus! Áldj meg és védj meg minden jóakarató embert ezen a világon. És mindazoknak, akik távol állnak tőled, adj jóakaratot. Indítsd őket az igazság keresésére, és segítsd őket, hogy Téged megtaláljanak, megismerjenek, megszeressenek, és soha el ne hagyjanak. Engedd, kérünk, hogy a Te végtelen irgalmassággal találkozzanak, mielőtt igazsággal kellene szembesülniük. Amen.

A feltámadás ünnepe!

Nagycsütörtökkel elkezdődött a húsvéti szent háromnap, melynek alkalmából ezekkel a gondolatokkal köszöntötték községeink lakosait Ipolykeszin.

Szent ünnepünk a húsvét, a feltámadás ünnepe! A természet új erőre kap, a zöldellő fákban, a nyíló virágokban ismét rálelünk a megújulásra, az örök körforgás üzenetére!

A koronavírus megelőzése érdekében szentmiséink elmaradtak, ezért húsvét vasárnapján hangszóróinkban felcsendült „A feltámadt Krisztus“! Alleluja! valamint Jakus Éva: Krisztus él című gyönyörű verse!

Jakus Éva:

KRISZTUS ÉL!

Most mindenhol zárva van a templomok ajtaja,
mégis eljut bárhová a tömjénnek illata.

Minden házat betölt a világ világossága,
s megérinthet mindenkit húsvét vigíliája.

Most mintha még erősebb lenne a harangok hangja,
hogy minden házban mindenki egyformán hallja.

És a feltámadás öröme most is betölti a szíved,
mert bárhol vagy, ezt mindenhol hiszed, vallod s érzed.

S bár ma kezded kezdet nem érint, s szemem szemedet nem látja,
de mindnyájunkban ott lobog a húsvéti gyertya szent lángja.

S most még szomorú a világ, mert beteg és fél,
de Krisztus ma is feltámadt, és bennünk már örökké él!

Cs.E.

Április a kertekben

Az idei április nagyon szeszélyesre sikeredett. Volt részünk hidegben is, ami a virágzó barackfák zömét megfagyasztotta, azután nyáriásra sikeredett meleg nappalokban, és hogy még mit hoznak az elkövetkező napok, erre bizony nem lehet eléggé felkészülni. A kertészkedéssel foglalkozóknak főhet a fejük, mit mikor ültessenek el, hogy ne kelljen duplán veteményezni, esetleg a fagyok ellen hogyan védje meg a növényeket.

A tavasznak ebben a szakában rengeteg feladat akad, így mindenki talál magának elfoglaltságot. Vethetjük szabadföldre a spenótot, a téli sarjagymát, hónapos retket és a rövid tenyészidejű zöldborsót is. Semmi esetre se késlekedjünk tovább a sárgarépa és petrezselyem helybe vetésével. A bébicéklát és a mángoldot érdemes folyamatosan, egész júliusig vetni, hogy mindig legyen szednivalónk belőle.

Szabadföldön szinte már mindenütt elkezdhetjük a bab vetését, vessünk szárazbabot is, de a karósbab sem hiányozhat zöldségeskertünkben, melyből akár 3 méteres gúlát is kialakíthatunk 3-4 erősebb karó segítségével, karónként 6-8 magot vetve fészekbe, mely látványos és egyben roppant hasznos ékessége lehet kertünknek.

Ha van még szabad hely a zöldségeskertünkben, akkor feltétlenül vessünk patisszont, fészkenként 3-4 magot 5 cm mélyre, mely folyamatos virágzásával és terméshozásával örvendeztet meg minket egészen az ős végéig. Viszonylag nagy a helyigénye, de kalóriaszegény, sokrétűen felhasználható terméseivel kárpótol majd bennünket.

A hónap második felében a cukkininek is a szabadföldben a helye, a fészkek aljába tegyünk komposztot, melybe a biztonság kedvéért helyezzünk 3-4 magot, legfeljebb kiritkítjuk, ha mind kikelne, és ne felejtsük el a mikroklimát és gyorsabb csírázást biztosító műanyag burát ráhelyezni. Kísérletképpen érdemes összel a kifejlett terméseinkből jónéhány magot kint hagyni a szabadföldben, melyek a föld felmelegedésével párhuzamosan már maguktól tudni fogják, mi a teendőjük, és akár tovább is palántázhatjuk az edzett növénykéket.

Április ideális hónap a gyep gondozására. Ilyenkor vethetjük el a fűmagokat, illetve, ez az az időszak, amikor a gyep alaptrágyázása is megtörténhet. Lassan itt az első fűnyírás ideje is! A szakértők szerint semmiképp se vágjuk le az első hagymás virágok, például a krókusz leveleit, inkább várjuk meg, hogy visszahúzódjanak.

A veteményeskertben betrágyázhatjuk és előkészíthetjük a talajt az érzékeny zöldségpalánták szabadföldi kiültetésére. Rövidesen termőhelyükre kerülhetnek az előnevelt paprika-, paradicsomtövek. A görögdinnye-palánták számára előkészített, 2-2,5 méteres sor- és tőtávolságra tervezett fészkek alját lazítsuk fel, és helyezzünk el benne 1-2 kilogramm érett, földdel elkevert szerves trágyát.

A tápkockás uborkát a kiültetés előtt egy héttel, vízelvonással tanácsos megedzeni. Ne feledjük, hogy az uborka a klórtartalmú műtrágyákra nagyon érzékeny. A fészkekbe vetett dinynyét, tököt, uborkát fagyveszély esetén szalmával takarhatjuk.

A fenyőfélék, örökzöld cserjék áprilisban még ültethetők. Ezután már csak az augusztusi időszak alkalmas erre. Most átültethetjük a gyökerekkel sűrűn átszőtt földlabdás, edényeiket kinőtt szobanövényeinket is. Az előző cserépnél csak egy-két centiméterrel nagyobbat válasszunk, mert a jóval nagyobb edényben a gyökerek által felvehetetlen pangó víz miatt rothadás áll elő.

Az április elején végzett trágyázás a nedvességvesztés csökkentését szolgálja. Ennek érdekében a fa köré, a talaj felszínére mintegy fél méteres sugarú körbe szórjunk szerves trágyát, tőzeget vagy komposztot, de teríthetünk a földre egy darab fóliát is. Ez az eljárás a nedvesség megőrzése mellett megakadályozza a gyomosodást is.

-ber-

A környezetvédelem virágása

Miért e szokatlan cím? Mert az utóbbi időben annyit foglalkoznak a környezetvédelemmel, mint mostanában a koronavírussal, de az is lehet, hogy a kettő összefügg. Semmi nem történik csak úgy magától, és lehet, hogy valamilyen „szennyezés“ hatására teremtődött ez a vírus is. De most nem erről akarok szólni, hanem a klasszikus témákról, olyan cselekvéseinkről is, amelyeket mi személyesen is befolyásolhatunk. Ha úgy tetszik az emberiség az életmódjával, a tevékenységével maga okozza a katasztrofákat előidéző állapotokat. Jó volna, ha ezekben a kérdésekben tárgyilagosan tárgyalnánk, tájékoztatnánk, a folyamat megfordításához erőszakosabb intézkedéseket hoznánk. A baj ezzel csak az, hogy ez érintené a profitorientált gazdaságot, a kényelmünket, le kellene mondani a vezető államoknak bizonyos előjogokról, és a múltban okozott „pusztításaik“ nyomait el kellene tüntetni (már ha lehet), és globálisan az emberek érdekében kellene cselekedniük mindenütt a világon. Sajnos ez még Jézusnak sem sikerült, mert ilyenek vagyunk mi, emberek. Fontosabb a politikai haszonszerzés, a világ menetét befolyásoló hatalom megszerzése nyílt kártyákkal vagy az ún. háttérhatalom segítségével vagy megbízásából. Ugyanezt a háttérhatalmat senki nem tudja vagy nem akarja megnevezni, de mindenki tudja, hogy van, mert gyakran szóba hozzák, mert a dolgok menete erre utal. Akinél a pénz van, az uralja a világot. Országok, kontinensek sorsát befolyásolják, emelhetik fel vagy taszíthatják meg nagyobb függőségbe.

A koronavírus okozta korlátozások, egyéb szenzációk és események híján lehet, hogy több időnk akad az ilyen jellegű problémák megismerésébe, elmélyedésébe, hogy tisztábban lássunk a jövőben, mi rejlik az ezzel kapcsolatos hírek mögött, hogyan értelmezzük őket. Mivel a téma olyan széleskörű, hogy ezt egy rövid újságcikkbe lehetetlen bele-sűríteni, folytatjuk a témát a jövő hónapban is, vagy ha kell, akkor az utána következő(k)ben is.

A FÖLD NAPJA

Áprilisban általában ezzel a témakörrel szoktak foglalkozni, illetve e címszó alatt jelennek meg hírek, hogy az iskolákban, köztereken, erdőben stb. milyen tömegesen takarítottak, szemetet gyűjtöttek az önkéntesek, iskolások. Hát igen, mások rendtelenségének nyomait igyekeztek felszámolni. Ez is fontos. A megelőzés még fontosabb. Ennek szellemében nyilvánították 1970-ben április 22-ét a Föld napjává az Egyesült Államokban, amely esemény fontos változásokat hozott, törvények születtek a levegő és a vizek védelmére, környezetvédő szervezetek alakultak, és több millió ember tért át ökológiailag érzékenyebb életvitelre.

Az idei évben van a Föld napja világmozgalom 50. évfordulója. Április 22-én emeljük fel szavunkat milliónyian, világszerte. Hallják meg szavunkat azok a döntéshozók, akik a túlfogyasztásra épülő gazdasági növekedést a környezet, a klíma védelmére elé helyezik, pedig tudják, hogy a korlátlan növekedés és a klímavédelem kizárja egymást. Hogy mi személyesen ebben milyen segítséget tudunk adni, milyen befolyással bírhatunk, azt a következő folytatásokból megtudhatjuk.

Balogh Gábor

Az SZMPSZ idén is díjazta a legkiválóbbakat

A koronavírus-járvány miatt az idén nem került megrendezésre a rozsnyói pedagógustalálkozó, a Szlovákiai Magyar Pedagógusok XXVI. Országos Találkozója, ahol átadták volna a kiváló tanítóknak járó kitüntetések is. Így a díjazottakat a Szlovákiai Magyar Pedagógusok Szövetségének elnöke, Fekete Irén levélben köszöntötte.

Az SZMPSZ díjat adományozott a szlovákiai magyar nyelvű oktatást támogató tevékenységért is, mégpedig a Szlovákiai Magyar Társadalmi és Közművelődési Szövetségnek, a CSEMADOK-nak, valamint a Szlovákiai Magyar Művelődési Intézetnek is.

A díjazottak a Pedagógusszövetség emléklapja mellett Darázs Rozália szobrászművész bronz kispasztikáját is megkapták.

Szerkesztőségünk is gratulál a kitüntetetteknek!

A Csemadok Nagykürtösi Területi Választmányának Facebook-profilja: <https://www.facebook.com/csemadokNTV/>
A Csemadok honlapja: www.csemadok-hu.eu; A Szlovákiai Magyar Művelődési Intézet honlapja: csemadok.sk/intezet

KULT MINOR E lapszám megjelenését a Bethlen Gábor Alap és a Kisebbségi Kulturális Alap - SZK támogatta.

KÜRTÖS Közéleti havilap. Kiadja a Csemadok Nagykürtösi Területi Választmánya. A kiadásért felel Balogh Gábor, a CSNTV elnöke, telefon: 0907/84 22 67. Főszerkesztő Bodzsár Gyula, telefon: 0918/19 63 37. Szerkesztők: Hrubík Béla, Balogh Gábor. Műszaki szerkesztő: Kliment Éva. Korrektúra: Németh Ágota. Levélcím: 991 28 Vinica, Nekyjská 397/27. E-mail: csemadokntv@gmail.com. Telefon: 0907/85 62 96. Nyilvántartási szám: EV 1419/08. ISSN 1336-3972. IČO 00 419 621. Nyomda: Csemadok OV Velký Krtfš. Terjeszti: a Csemadok Nagykürtösi Területi Választmánya. Ára 0,50 EUR. Megjelenik 800 példányszámban. A szerkesztőség álláspontja nem minden esetben azonos az újságban közöltekkel. A kéziratok szerkesztésének, esetleges rövidítésének jogát fenntartjuk. A hirdetések tartalmáért és nyelvhelyességéért felelősséget nem vállalunk.